

N. ΣΟΥΡ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

10 Ὅδος Προαστείου, ἀρ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρλόου Μερουβέλ: Οἱ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ, δραματικώτατον μυθιστόρημα, μετὰ εἰκόνων, μετάφρασις Κ. — Φ. Γκουεράτση: Ἡ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ, ἱστορικὸν μυθιστόρημα, μετάφρασις Π. Πανᾶ. — Παύλου Λιנדᾶο: ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΓΚ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.

Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΔΕ ΦΟΝΤΕΡΟΖ

[Συνέχεια]

ΙΒ'

Κορεντίνος Κερανδάλ.

Ἦτο ἡ τετάρτη μετὰ μεσημβρίαν ὥρα. Ὁ κύρ Μαλό Βρικεβέκ ἵππευσε μικρὸν ἵππον, ὅστις ἦν ὁ συνήθης αὐτοῦ σύντροφος. Οὐδέποτε συνήντα τις τὸν ἔνα ἄνευ τοῦ ἄλλου. Ὁ ἐπιμελητὴς ἀπὸ πρωτὰς μέχρι ἐσπέρας διέτρεχε τὰ δάση καὶ τοὺς ἀγρούς ἵππεύων τὸν σύντροφόν του, ὅστις ἐβάδιζεν ἡρέμα, τρώγων χόρτα, ὅσκις ὁ κύριός του ἔσταμάτα, ὅπως δώσῃ διαταγὰς εἰς τοὺς ἐργάτας.

Οἱ κάτοικοι τοῦ μέρους ἐκείνου ἔλεγον ὀμιλοῦντες περὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ: ὁ ἅγιος Μαλό καὶ ὁ ἵππος του, ὡς λέγουσιν: ὁ ἅγιος Ρόκος καὶ ὁ κύων του, ἢ ὁ ἅγιος Ἀντώνιος καὶ ὁ σύντροφός του.

Ὁ ἵππος ἦν πιστός εἰς τὸν κύριόν του ὡς κυνᾶριον.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ καιρὸς ἦτο εὖδιος μετ' ἐλαφρῶν ἀργυροειδῶν νεφῶν εἰς τὸν ὀρίζοντα. Ἡ θερμότης ἦν ἐπαισθητὴ· οἱ γρύλλοι ἤδον εἰς τὴν χλόην· αἱ σαῦραι ἔτρεχον ἐπὶ τῶν τάφρων, καὶ ἔνθεν κἀκεῖθεν ὑλοτόμοι προεγεματίζον ὑπὸ τὰ δένδρα.

Οἱ ἐργάται καὶ οἱ χωρικοὶ ἐχαιρέτων τὸν ἐπιμελητὴν μετ' εὐλαβείας φέροντες

τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ πύλου. Ὁ βρετανὸς οὐδέποτε ἐγκαταλείπει τὸν πύλον του, ὅπως ἀποτελεῖ οἰονεὶ μέρος τοῦ ἀτόμου του. Ἄνευ πύλου ὁ Βρετανὸς τῆς Βρετανίας θεωρεῖται ἀτελής καὶ ἠτιμασμένος.

— Καλ' ἡμέρα, παλληκάρια, ἀπήντα ὁ ἐπιμελητὴς.

Μετὰ ἡμισεῖς ὥρας πορείαν ὁ Βρικεβέκ ἔσταμάτησε τὸν ἵππον του.

Εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς λοφίσκου. Ὅπισθεν αὐτοῦ ἐξετείνετο μέρος τοῦ δάσους, ὅπερ διήλθε. Ὡς κόραξ ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐλάτης, ὁ πύργος τοῦ Σαιν Ζιλδᾶς ὑπερεῖχε τῶν δασῶν καὶ φυτειῶν διὰ τοῦ ἐπιβλητικοῦ αὐτοῦ ὄγκου ἐκ τοῦ ὑπομέλανος γρανίτου.

Εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος διέκρινέ τις τοὺς ἰδιοτρόπως καὶ ἀπαστράπτοντας ἐλιγμούς τοῦ Γουέρ καὶ ὀλίγον ἀπωτέρω ἐφαίνετο τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ χωρίου μετὰ τῶν καλυδῶν πέριξ τῆς ἐκκλησίας.

Πλησίον τοῦ κύρ Βρικεβέκ, ὅπου δήποτε καὶ ἂν ἤθελε στραφῆ, ἦν ἡ ἀτελεύτητος καὶ ἔρημος χέρσος κεκαλυμμένη ὑπὸ ὑψηλῶν σχίνων μετὰ χιλίων ἀτραπῶν διασχιζόντων αὐτήν, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ὁ μαρκήσιος δὲ Φοντερὸζ εἶχεν ἀνοίξει ὁδοὺς ὡς τὰς τῶν δασῶν.

Ἐνώπιον τοῦ ἐπιμελητοῦ ἐφ' ὅσον ἐξετείνετο ἡ θέα, τὸ αὐτὸ ἐφαίνετο θέαμα, τὰ πάντα δὲ δάση, λειμῶνες, τέλματα καὶ χέρσοι ἀνῆκον τῇ ἰδιοκτησίᾳ τοῦ Σαιν Ζιλδᾶς.

Ὁ κύρ Μαλό, ἀφοῦ ἠτένισε περὶ ἐκυτόν, ἐπανέλαβε τὸν δρόμον του καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ χωρίον.

Ἐπελείπετο μία περίπου λεύγα ἵνα φθάσῃ ἐκεῖ.

Ὁ ἵππος ἔβαινε ἐνθαρρυνόμενος ὑπὸ τὰς βραχείας ταύτας ἐπιφωνήσεις τοῦ κυρίου του:

— Ἐλα, Ζίλ, φίλε μου, κέρδησε τὴν βρώμην σου.

Κατὰ διαστοιχίαν, δορκὰς ἐπήδα εἰς τινὰ δενδροστοιχίαν καὶ ἐξηφανίζετο εἰς τὰς ἐρείκας, ἢ ἔλαφος διήρχετο περίτρομος, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τοῦ νεβροῦ αὐτῆς.

Ὁ ἐπιμελητὴς, μετὰ εἰκοσι λεπτῶν πορείαν κατήρχετο βᾶδην ἀτραπὸν τινὰ ἀγροῦσαν πρὸς τέλμα, ὅτε ἀφῆνης πλησίον αὐτοῦ ἤκουσε τὸν ἦχον κροτάλου.

Τὸ κρόταλον βεβιάως ἦν ἀνηρητημένον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ ζῶου.

Ὁ ἵππος ἔστη ἀφῆνης.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἦχος τοῦ κροτάλου συνωδευέτο ὑπὸ ὑλακῶν. Ἀναμφιβόλως τὸ κρόταλον ἦν ἀνηρητημένον εἰς τὸν λαιμὸν κυνός.

Πυροβολισμὸς ἀντήχησε καὶ δορκὰς, θανασίμως πληγεῖσα, διήλθε πρὸ τοῦ Βρικεβέκ καὶ ἔπεσεν ἄπνους εἰς τινῶν ἐπ' αὐτοῦ βημάτων ἀπόστασιν.

Ὁ μετὰ τοῦ κροτάλου κύων ἔφθανεν, ἐν ταῦτῳ δὲ ἡ μορφή τοῦ λαθροθήρα ἐπεφάνη.

— Αἱ! αἱ! Κορεντίνε, εἶπεν ὁ φύλαξ. Καθὼς φαίνεται δὲν στενοχωρεῖσαι καθόλου.

— Πῶς! σὺ, κύρ Μαλό, ὑπέλαβεν οἰκείως ὁ κυνηγός. Μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἐπερίμενα νὰ σὲ ἀπαντήσω ἀπόψε.

Ὁ νεοελθὼν ἦν ἐνδεδυμένος κυνηγετικὴν ἐνδυμασίαν, ἐφόρει δὲ ψιᾶθινον ἐντελῆ πύλον. Ἡ φαίόχρους αὐτοῦ γενειάς, ἡ ἡλιοκαῆς ὄψις, ἡ μελανὴ ἀφθονος κόμη, τὸ ὑψηλὸν καὶ ὑπερήφανον μέτωπον, ὁ μακρὸς μύσταξ καὶ οἱ βαθύχροες αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ ἐδίδον αὐτῷ ὄψιν ὠραίου ληστοῦ, ἐξ ἐκείνων δι' οὓς αἱ ὀδοιπόροι Ἀγγλιδοὶ τρέμουσι καὶ στεναζοῦσι.

Ἦτο ὑψηλός, εἶχε δ' ἐν ἑαυτῷ τί τὸ τολμηρὸν καὶ τὸ ἀγρίον.

Ἡ παρουσία τοῦ Μαλό Βρικεβέκ οὐδαμῶς ἐτάραξεν αὐτόν, καίτοι εἶχεν ἐπ' αὐτοφῶρῳ συλληφθῆ λαθροθηρεύων.

— Λαμπρὸ κυνηγι, κύρ Μαλό, εἶπεν ἐξετάζων τὴν φονευθεῖσαν δορκάδα. Οἱ κύριοι, τοὺς ὁποίους περιμένεις εἰς τὸν πύργον, θὲν θὰ φάγουν ταῖς κοτελέταις του. Αὐτὸ εἶναι διὰ τοὺς Κερανδάλ.

Ὁ ἐπιμελητὴς ἐφαίνετο ἐν ἀμηχανίᾳ διατελῶν· ἤθελε ἄνακοινώσῃ τῷ τολμηρῷ λαθροθήρα τὰς διαταγὰς τῆς κυρίας του.

Βεβαίως ὁ ἔνοχος ἐφαίνετο ἤττον ἀμηχανῶν ἢ ὁ ἔχων τὴν ἐξουσίαν ἐπιμελητής.

Ἐκαθέστη ἐπὶ τοῦ χεῖλους τῆς τάφρου, ἐσύριξε καλῶν τὸν κῦνὰ του Μιρό, ὃν ἐθώπευσε καὶ ἔλαβεν ἐκ τοῦ θυλακίου του καπνοσύριγγα, ἣν ἐπλήρωσεν ἠσύχως.

— Θὰ καπνίσωμεν μιὰ, εἶπεν, εἰς τιμὴν τοῦ κυνηγίου.

Καὶ ἀφνης διακοπτόμενος:

— Εἶμαι γελοῖος, ἀνέκραξεν. Ἐλησμόνησα τὰ πυρεῖα. Δός μοι ἔν, σὲ παρακαλῶ, κύρ Μαλό!

Ὁ ἐπιμελητής, ἀνασκαλεύσας ἐν τοῖς θυλακίοις του εὔρε κυτίον πυρείων, ὅπερ προσέφερε τῷ παραδόξῳ ἐκείνῳ ἐνόχῳ, ὅστις τόσον δυσκόλως ἐφοβεῖτο.

Ὁ Κορεντίνος ἀνήψε τὴν καπνοσύριγγα καὶ ἐπέδωκε τὸ κυτίον τῷ Βρικεβέκ, ἐφιππῶ πάντοτε ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀτραποῦ.

Καπνίζων ὁ λαθροθήρας ἠτένιζε περιέργως τὸν ἐπιμελητήν.

— Ὁ ἵππος σου εἶναι φρόνιμος, εἶπεν αὐτῷ. Δὲν φοβεῖσαι νὰ πέσῃ; οἱ πόδες σου ἀκουμποῦν εἰς τὴν γῆν. Δὲν ὁμοιάζει μὲ τὸν ἵππον τῆς δεσποινίδος Καικιλίας; αὕτη βεβαίως θὰ πάθῃ κἀνὲν δυστύχημα ὅπως ἵππευει. Τὴν εἰδοποίησα ἀλλὰ τί ὠφελεῖ! Ὁραία κόρη, κύρ Μαλό!

— Δὲν πρόκειται περὶ τῆς δεσποινίδος, εἶπεν ὁ φύλαξ. Πρόκειται διὰ σὰς. Εἰξεύρεις, Κορεντίνε, τί μοι ἔλεγε πρὸ ὀλίγου ἡ κυρία μαρκησία;

— Μὰ τὴν πίστιν μου, ὄχι, εἶπεν ὁ Κορεντίνος. Τί σοι ἔλεγε λοιπόν ἡ καλὴ αὕτη ἐξαδέλφη; Εἶναι μὰ τὴν ἀλήθειαν ἀρκετὰ υπερήφανος ἡ κυρία δὲ Φοντερόζ . . . καὶ μὰς θεωρεῖ ὡς μηδὲν ὅπως δῆποτε ὅμως εἶναι ἐξαδέλφη μας, ὥστε ἂν ἡ δεσποινὶς ἀπέθνησκεν ἐκ συμφορῆσεως τοῦ στήθους ἢ ἐκ πτώσεως ἀπὸ τοῦ ἵππου, οἱ Κεραναῖοι θὰ ἐκληρονόμουν τὸ Σαῖν-Ζιλδὰς. Δὲν εἶναι ἀληθές, κύρ Μαλό;

— Χμ! ἐτονθόρυσεν ὁ ἐπιμελητής.

Ὁ Κορεντίνος ἐξηκολούθησε δι' ὕψους εἰρωνός:

— Ἄλλως τε, κύρ Μαλό, εἶναι δίκαιον πρᾶγμα, ἡ δὲ μαρκησία, ὡς εὐσεβὴς γυνή, δὲν θὰ ἤθελε νὰ μὰς ἀρνηθῇ τὴν κληρονομίαν. Τὸ Σαῖν-Ζιλδὰς ἦτο ἰδικόν μας. Εἰς Κεραναῖοι ἐκτίσεν αὐτὰ τὰ παλαιὰ τεῖχη καὶ ἔπρεπε νὰ μὲν ἰδικόν μας.

— Καὶ ὁ νόμος, Κορεντίνε;

— Ὁ νόμος! Εἶναι κακὸς ὁ νόμος. Αἱ θυγατέρες δὲν ἔπρεπε νὰ κληρονομήσιν τὴν περιουσίαν καὶ νὰ διδῶσιν αὐτὴν εἰς ἀνδρας, τοὺς ὁποίους δὲν γνωρίζουν. Τέλος πάντων, τίς οἶδε, κύρ Μαλό, ἀπὸ μίαν θυγατέρα ἐχάσαμεν τὸ Σαῖν-Ζιλδὰς, ἴσως ἀπὸ μίαν θυγατέρα τὸ ἀποκτήσωμεν πάλιν.

Ὁ ἐπιμελητής ἔσεισε τὴν κεφαλὴν μετὰ δυσπιστίας.

— Ἐν τούτοις, εἶπεν, ἡ κυρία μαρκησία δὲν ἐπιτρέπει τὸ κυνήγιον εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν της.

— Χμ! εἶπεν ὁ Κορεντίνος, τί λέγεις, Μαλό;

— Δὲν εἶσαι κωφός!

— Ὅχι. Ἀλλὰ βεβαίως δὲν ἤκουσα καλῶς.

— Λοιπόν! τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἡ κυρία μαρκησία δὲν ἐπιτρέπει τὸ κυνήγιον εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν της. Ἀκούεις;

— Εἰς κἀνένα;

— Εἰς κἀνένα.

— Μῆτε εἰς τοὺς καλοὺς ἐξαδέλφους της, τοὺς Κεραναῖοι;

— Οὐτε.

Ὁ Κορεντίνος ὠχρίασεν. Ἡ ὕβρις αὕτη προσέβαλεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον, καὶ τὸν ἐπληττεν εἰς τὴν καρδίαν. Συνήλθεν ὅμως ταχέως καὶ διὰ τοῦ εἰρωνος πάντοτε ὕψους του εἶπε:

— Καὶ ποῖος θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν αὕτην, κύρ Μαλό;

— Οἱ φύλακες, ὑποθέτω.

— Πόσοι εἶναι; ἠρώτησεν ὁ Κορεντίνος.

— Τὸ γνωρίζεις καλῶς.

— Ναί, ἔξ. Δὲν εἶναι ἀρκετοὶ καὶ μὲ σὲ μαζύ, κύρ Βρικεβέκ.

— Ἐλα, σὲ εἰδοποίησα. Αἱ διαταγαὶ εἶναι διαταγαί. Τώρα λάβε τὸ ζῶον, τὸ ὅποῖον ἐφόνευσε, ἀλλὰ νὰ ἦναι τὸ τελευταῖον. Ἄν σὲ ἔβλεπε κἀνείς χωροφύλαξ.

Ὁ Κορεντίνος ἐμειδίασε καταφρονητικῶς.

— Ἀπέχει πολὺ ἀπ' ἐδῶ τὸ Μαλεστροὰ ἢ τὸ Πορνιγούεν, οἱ δὲ χωροφύλακες δὲν κάμνουν τόσον θόρυβον δι' ἐν κομάτι κρέας, ἀφοῦ μαλιστα φάγουν τὸ μερίδιόν των. Ἐλα, ἀφες αὐτὰ καὶ ἀκούσόν με.

— Λέγε λοιπόν, ἀλλὰ γρήγορα. Ἐχὼ ἐργασίαν.

— Κύρ Μαλό, ὑπέλαθεν ὁ λαθροθήρας, οἱ Κεραναῖοι ἀξίζουν περισσότερον τῆς φήμης των. . . Εἰμποροῦν νὰ βλάψουν ὅσῳ δὲν βλάπτουν. Μὰς λέγουν ὀκνηροὺς, διότι δὲν ἐργαζόμεθα. Διάγωμεν τὸν βίον, τὸν ὅποῖον διήγον οἱ πατέρες μας, ἀπ' οὗτο ἐκτίσθη ὁ κόσμος. Οἱ Κεραναῖοι οὐδέποτε ὠπισθοχώρησαν ἀπέναντι τοῦ κινδύνου, ἀπ' ἧς ἐποχῆς ἡ Βρεττανῆ ἦτο Βρεττανῆ. Εἰς ἧτο εἰς τὴν μάχην τῶν Τριάντα ἄλλοι μὲ τὸν στρατάρχην ὅταν ἐπολέμει τοὺς Ἀγγλοὺς. Οἱ Κεραναῖοι ἔχουσι γενναίαν καρδίαν. Ὁ ἀδελφός μου Ἰάκωβος ἔλαβε δύο σφαίρας εἰς τὴν κοιλίαν· εἰν ἀληθές ὅτι δὲν ἀπέθανεν· ἀλλ' αὐτὸς εἶναι σκληρόδερμος. Ἐγὼ ἤμην εἰς τὸν στόλον. Δὲν πταίω ὅμως ἂν δὲν μὲ ἐβομβάρδισαν. Ὁ Ἰβ ἐφύλαττε τὴν οἰκίαν. Ἡ Ἀγνή εἶναι γυνή, καὶ ὁ Κλαύδιος ἦτο πολὺ μικρός. Εἴμεθα πέντε. Πρέπει νὰ ζήσωμεν. Ἐν μόνον ἐπάγγελμα εἶναι εὐγενές: νὰ καλλιεργοῦμεν τὰς γαίας μας, ἀλλὰ δὲν ἔχομεν γαίας ἀρκετὰς δι' ἡμᾶς. Μόλις μὰς μένουν ἑκατὸν πλέθρα περὶ τὸ τοῦ Πενοῆ. Τί νὰ κάμωμεν λοιπόν; Ἡ γῆ δίδει τὸν ἄρτον· τὰ ἔλη τοὺς ἰχθύς· τὸ δάσος τὸ ψητό. Ἡ ἐξαδέλφη μου ἔχει εἰκοσι χιλιάδας πλέθρα· τί θὰ κάμῃ λοιπόν τόσον κυνήγιον; Μήπως θὰ τὸ φάγῃ ὅλον; Τρώγομεν λοιπόν καὶ ἡμεῖς. Νομίζω μάλιστα ὅτι τὴν ὑποχρεώσωμεν. Ἡ χέρσος ἀνήκει πρὸ αἰώνων εἰς τοὺς Κεραναῖοι, καὶ κακῶς θέλει νὰ μὰς ἀποδιώξῃ

ἡ μαρκησία. Καὶ χάριν ποίω; Διὰ ξένους, τοὺς ὁποίους περιποιεῖται, διότι εἶναι καλλίτεροι ἀπὸ ἡμᾶς ἐνδεδυμένοι καὶ λέγονται βαρόνοι καὶ μαρκήσιοι. Αὐτοὶ εἶναι εὐγενεῖς! Ἐλα, ἀφες αὐτὰ! Ἄς μάθῃ καθεὶς πόθεν κατάγεται ἕκαστος. Αὕτη ἄλλως τε εἶναι ὑπόθεσις τῆς μαρκησίας. Εἰμπορεῖ ἂν θέλῃ νὰ ρίψῃ εἰς τὴν κεφαλὴν των τὴν θυγατέρα της ἂν αὐτὸ τῆς ἀρέσκῃ.

Ἡ φωνὴ τοῦ Κορεντίνου ἔτρεμεν ὅτε οὐτος προέφερε τὴν φράσιν ταύτην.

Μετ' ὀλίγον ὑπέλαθε:

— Εἶσαι καλὸς σύμβουλος, κύρ Μαλό. Γνωρίζεις τὸν τόπον. Συμβούλευσε αὐτοὺς τοῦ μεγάλου πύργου νὰ μὴ ἐρεθίζουν ἡμᾶς τοὺς μικροὺς. Ἡ καλύβη τοῦ Πενοῆ ἔχει στερεὰς πέτρας. Ἄλλ' ἄρκει· οἱ Κεραναῖοι δὲν γαυγίζουσι, δαγκάνουσι.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

Ἡ δίκαια ἀπεφάνθη κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἐφάνη ἀποδεχθεὶς τὴν ἀπόφασίν της, ἀχρις οὐ βραδύτερον, τυχῶν ευκαιρίας, ἀπεγύμνωσε τὸν Ἑρρίκον πάσης αὐτοῦ κτήσεως, καὶ κηρύξας αὐτὸν προδότην, τὸν προέγραψεν ἐκ τῆς αὐτοκρατορίας.

Οὐδεὶς τῶν αὐτοκρατόρων ὑπῆρξε μᾶλλον φιλοπόλεμος, μᾶλλον ἀπληστος, μᾶλλον ἀλαζών τοῦ Φρειδερίκου τούτου. Ἡθελε τὴν Ρωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν, ὅλα ἦτο αὕτη ἐπὶ Αὐγούστου. Ἐζήτηε νὰ καθυποτάξῃ, οὐ μόνον τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Ἀγγλίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον.

Τὰ τόσον μεγάλα δ' αὐτοῦ σχέδια κατέληξαν εἰς μακρὸν πόλεμον, ἀποδόντα ἐπὶ τέλους κατ' αὐτοῦ, ἐν Ἰταλίᾳ καὶ εἰς τινὰς ἐπιδρομάς, ἀξίας μᾶλλον ληστοῦ ἢ αὐτοκράτορος, ἐν Ἀρμενίᾳ.

Τοῦ Φρειδερίκου διαμένοντος ἐν Κωνσταντίᾳ, δύο πολῖται τοῦ Λόδι, ὁ Ἀλβερνάδος Ἀλαμάννος καὶ ὁ Ὀμοβουόνος, εὐρεθέντες ἐκεῖ τυχαίως, ἦ καὶ ἐκ προθέσεως, φέροντες ἕκαστος σταυρόν, ὡς συνήθιζον τότε οἱ ἰκέται, παρουσιάσθησαν εἰς αὐτὸν καὶ ἐξέθεντο διὰ συγκινητικῶν λόγων τὰ δεινὰ, ἃ ἡ πατρίς των ὑφίστατο ὑπὸ τῆς ὑπερφηάνου πόλεως τοῦ Μεδιολάνου, ἧτις, ἕνεκα τῶν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων Ὀθῶνων παραχωρη-

θέντων προνομίων, αὐτεκυβερνατο ἀπὸ τοῦ 960, καὶ εἶχε γίνῃ τόσοσ ἰσχυρά, ὥστε ἀδιαφοροῦσα περὶ τῆς αὐτοκρατορίας, ἢ περιφρονοῦσα αὐτήν, ἐπέδιωκε μόνον τὴν ἐπέκτασίν τῆς, καθυποτάσσουσα τὰς πρᾶκκειμένας πόλεις.

Ταῦτα, καίπερ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐπέδρασαν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Φρειδερίκου, ὅστις ἀπ' αὐτῆς ἔτι τῆς ἐποχῆς τῆς στέψεώς του ἦτο διατεθειμένος νὰ κατέλθῃ εἰς Ἰταλίαν, συνέτεινον ὁμως ἵνα παροτρύνωσιν αὐτόν, βλέποντα ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς διχονοίας τῶν ἰταλίδων πόλεων. Ὅθεν, ὡσεὶ θέλων νὰ δοκιμάσῃ τὰς διαθέσεις τῶν κατοίκων, ἔπεμψε τὸν γραμματέα αὐτοῦ Σιχέριον εἰς Μεδιόλανον, ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀρχαίων δικαιωμάτων τοῦ Λόδι καὶ τοὺς κατὰ διάβασιν τῶν αὐτοκρατόρων πληρωνομένους φόρους, συνισταμένους εἰς τὰ ἀναγκαῖα δι' αὐτοὺς καὶ τὴν συνοδίαν τῶν τρόφιμα (Φόδερο) : τὴν προπαρασκευὴν καταλυμάτων (Μανσιονάτικο) : καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν τε γεφυρῶν καὶ τῶν ὁδῶν (Παράτα).

Ὁ Σιχέριος, παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τοῦ Μεδιολάνου, ἐξέθετο τὰ τῆς ἀποστολῆς του καὶ ἔδειξε τὰ πληρεξούσια του.

Οἱ Μεδιολανοί, ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως, ἤρπασαν αὐτὰς τῶν χειρῶν του, καὶ ὀδριστικῶς ἐνώπιόν του τὰς κατεπάτησαν. Ὁ Σιχέριος μόλις ἐσώθη φυγῶν, ὅσον ἡδύνατο ταχύτερον.

Οἱ Λόδιοι, βλέποντες ὅτι ἡ βοήθεια ἦτο μακρὰν καὶ οἱ Μεδιολανοὶ πλησίον, ἔπεμψαν χρυσὴν κλεῖδα πρὸς τὸν Φρειδερίκον ἱκετεύοντες αὐτόν νὰ σπεύσῃ.

Οἱ δὲ Μεδιολανοὶ, συναισθανθέντες ὅτι ἔπραξαν κακῶς, ἔπεμψαν ἐπίσης πρὸς αὐτὸν χρυσοῦν κύπελλον πλήρες νομισμάτων, ὅπερ ὁμως δὲν ἐγένετο δεκτόν.

Ἦτο ὁ Ὀκτώβριος τοῦ 1154, ὅτε ὁ Φρειδερίκος, ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ πολυάριθμον συνοδίαν βυρῶνων, ἐν οἷς συγκατελέγετο καὶ αὐτὸς ὁ ἀντίζηλός του Ἑρρίκος ὁ Μέγας, πάντων φερόντων ὠραιοτάτας πανοπλίαις καὶ πολυτελεῖς περιβολαίς, ἔλαβε τὴν διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Τρέντου εἰς Ἰταλίαν ἄγουσαν.

Ἡ συνοδία αὕτη, διατρίψασα μικρὸν παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης τοῦ Γάρδα, ἐβάδισε κατ' εὐθείαν εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς Ρογκάλιας, ὅπου κατ' ἀρχαῖον ἔθος συνήρχοντο αἱ ἔθνικαὶ δίκαιαι.

Ἐκεῖ ὁ Φρειδερίκος, μετὰ μεγίστης χαρᾶς, ἤκουσε τὰς κατ' ἀλλήλων καταγγελίας τῶν ἰταλίδων πόλεων, ἰδίως τὰς κατὰ τοῦ Μεδιολάνου. Ἀναχωρῶν ἐκ Γερμανίας δὲν εἶχεν ἔτι ἀποφασίσῃ ἂν τὸ Μεδιόλανον ἢ τὴν Παυίαν θὰ κατέστρεφε, καὶ ἐν Ρογκάλια, μόνον ἀπεφάσισε τὴν καταστροφὴν τοῦ Μεδιολάνου, διότι ἡ πόλις αὕτη ἐφάνη ὅτι θὰ ἀνθίστατο αὐτῷ ἐπὶ μακρὸν. Κηρύξας τὴν λῆξιν τῆς διαίτης, διέταξε τοὺς Μεδιολάνου ἀντιπροσώπους Ὁβέρτου Δελλόρτου καὶ Γεράρδου Νίγγρον νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτόν τε καὶ τὸν στρατόν του εἰς Ναβάραν.

Οἱ ἀντιπρόσωποι οὗτοι, ὡς ἄγαθοὶ πολῖται, ἐκράτουν τοὺς αὐθάδεις ἐκείνους ὅσον ἡδύνατο μακρότερον τῆς πατρίδος τῶν, ὀδηγοῦντες αὐτοὺς δι' ὁδῶν δυσβάτων, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι οὕτω θὰ ἔφθανον ταχύτερον.

Ἡ τύχη ἐματαίωσε τὸ συντόν τοῦτο σχέδιον. Αἱ ραγδαῖαι βροχαὶ εἶχον καταστρέψῃ τὰς ὁδοὺς, καὶ τὰ τρόφιμα ἐσπάνιζον.

Ὁ Φρειδερίκος, ὅστις εἶχεν ἀναθέσῃ τὴν τροφοδοσίαν τοῦ στρατοῦ εἰς τοὺς Μεδιολάνους, ὅπως λάβῃ ἀφορμὴν πρὸς ρῆξιν, ἐφάνη ὀργισθεὶς λίαν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἄλλειψει. Ἐξεδιῶξεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου του, ἐλεηλάτησε τὴν χώραν τοῦ Μεδιολάνου, ἔκαυσε τὰς ἐπὶ τοῦ Τικίνου γεφυράς καὶ κατεδάφισε τὰ κάλλιστα φρούρια Ροζάτε, Τρεκάτε, Γαλιάτε καὶ Μούμια.

Οἱ Μεδιολανοὶ προσεπάθησαν νὰ καταπράνωσιν αὐτόν δι' ἱκεσιῶν καὶ δώρων, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ἀγροίκως.

Ἐκ τούτου, ἐρεθισθέντες καὶ ἀποδίδοντες εἰς λάθος τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὅ,τι ἦτο ἀπόρροια τῶν κακῶν τοῦ Φρειδερίκου προθέσεων, ἐξηγέρθησαν κατ' αὐτῶν, καὶ τοῦ Ὁβέρτου Δελλόρτου κατεδάφισαν ἄχρι θεμελιῶν τὴν οἰκίαν — τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὅτι εὐεργετῶν τις τοὺς ὁμοίους του διαπράττει συχνάκις ἔγκλημα, ὅπερ δέον νὰ τιμωρῆται αὐστηρότατα.

Ὁ Φρειδερίκος, ὅπως εὐχαριστήσῃ τὸν Γουλλιέλμον μαρκήσιον τοῦ Μομφερράτου, ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Ἄστι καὶ τοῦ Κέρι.

Εὐρῶν τὰς πόλεις ταύτας ἐρήμους, τὴν μὲν πρώτην κατεδάφισε, τὴν δὲ δευτέραν ἐπυρπόλησε. Εἶτα ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Τορτόνας, προφασιζόμενος ὅτι ἡ πόλις αὕτη εἶχε προσιδᾶλη πολλάκις τὴν Παυίαν, πράγματι ὁμως διότι ἦτο σύμμαχος τοῦ Μεδιολάνου.

Μακρὰ λίαν — καίπερ πλήρης δακρύων — θὰ ἦτο ἡ ἀφήγησις τοῦ κατὰ τῆς πόλεως ταύτης ἐξολοθρευτικοῦ πολέμου, διότι δὲν ἠθέλησε ν' ἀρνηθῇ τὴν εἰς τὸ Μεδιόλανον δοθεῖσαν πίστιν.

Πολιορκηθεῖσα στενωδῶς ἐξ Ἀνατολῶν, δυσμῶν καὶ βορρᾶ, ἀντέστη ἐρωμμένως. Καίπερ ἔβλεπε τοὺς αἰχμαλωτιζομένους τῶν πολιτῶν τῆς ἀπαγχονιζομένους ὑπὸ τοῦ βροχάρου ἐχθροῦ, δὲν ὑπέκυπτε.

Ἐπὶ 62 ὅλας ἡμέρας, ἀπέκρουσε τοὺς ἐχθροὺς ἀπὸ τῶν τειχῶν τῆς.

Τὰς ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν Ρουβίαν ὑπονόμους ἐματαίου δι' ἀνθυπονόμων. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, ἐκλιπόντων τῶν τροφίμων καὶ τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἦντλει ἐξωθεν τῆς πόλεως, ἀναμιχθέντος ὑπὸ τῶν πολιορκητῶν μετὰ πίστεως, θείου καὶ ἄλλων ἀκαθαρσιῶν, ἠναγκάσθη νὰ παραδοθῇ. Ὁ Φρειδερίκος ὑπεσχέθη νὰ μὴ τὴν καταστρέψῃ ἄλλὰ, γενόμενος αὐτῆς κύριος, διέταξεν εἰς τοὺς ἐκ Παυίας συνεστρατευσάντας αὐτῷ νὰ τὴν κατεδάφισαν. Οἱ κάτοικοι, ἐν μέσῳ χειμῶνι, μείναντες ἄσπεγοι, περιεπλανῶντο ἐπαίτουντες ἐν οἰκτρᾷ καταστάσει. Ὁ δὲ σεβάσμιος ἡγούμενος τοῦ

Βανιόλου, ὅστις εἶχε συντελέσῃ εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς συνθήκης, θλιβείς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ προδοσίᾳ, ἀπέθανεν ἐκ τοῦ ἄλγους.

Ὁ Φρειδερίκος, στεφθεὶς βασιλεὺς ἐν Παυίᾳ, ἔλαβε τὴν εἰς Ρώμην ἄγουσαν.

Ἄδριανὸς ὁ Δ', διαδεξάμενος τότε τὸν Ἀναστάσιον Δ', ἐνεκαίνισε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ διὰ τινος αὐστηροτάτης πράξεως. Εὐρῶν πολεμίαν αὐτῷ τὴν Ρώμην, ἔνεκα τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐκ Βρεσκίας Ἀρνάλδου, ἀφώρισεν αὐτήν.

Οἱ Ρωμαῖοι, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τοῦ ἀφορισμοῦ, παρεκάλεσαν τὸν Ἀρνάλδον ν' ἀπέλθῃ ἀλλαχοῦ. Οὗτος, ὑπέικων εἰς τὴν ἀνάγκην, κατέφυγεν εἰς Ὀτρίκοι, φρούριον τῶν κομήτων τῆς Καμπανίας. Ὁ Ἀδριανὸς ὁμως ἤθελε τὸν θάνατόν του... καὶ πράγματι δὲν ἦτο ἀκίνδυνος δι' αὐτόν, ἐνόσφ ἔζη.

Ψυχὴ θερμουργός, εὐγλωττότατος, αὐστηροτάτος τὴν μορφήν, καὶ ἔτι μάλλον τὰ ἦθη, ἠγάπα τὴν ἀρχαίαν ἐλευθερίαν, ἢ οἱ σύγχρονοι αὐτῷ οὔτε ἐνόουν, οὔτε ἤθελον νὰ ἐνοήσωσι. Διακούσας ἐν Παρισίοις τῶν μαθημάτων τοῦ διασήμου Πέτρου Ἀβελάρδου, ἤρξατο πρῶτον ἐν Βρεσκίᾳ, εἶτα ἐν Ρώμῃ, νὰ καταφέρεται κατὰ τῶν καταχρήσεων τῶν κληρικῶν, αἵτινες τότε δὲν ἦσαν ὀλίγοι, καὶ κατ' αὐτῶν ἔτι τῶν ἐκφυλισθέντων Παπῶν.

Ἐκήρυσεν ὅτι οἱ κληρικοί ἔδει νὰ ἦναι ἀκτήμονες καὶ νὰ μὴ ἔχωσι κοσμικὴν ἐξουσίαν, διότι οὔτε ὁ ἅγιος Πέτρος, οὔτε ὁ ἅγιος Λίνος εἶχον, καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶχεν ἀπαγορεύσῃ αὐτὴν ρητῶς. Ἀνεμίγνυε ρήσεις τοῦ Τίτου Λιβίου μετὰ τῶν τοῦ Εὐαγγελίου τὸν Καμίλλον καὶ τὸν Σκηπίωνα μετὰ τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου· τὰ ἱερά μετὰ τῶν κοσμικῶν.

Περὶ τούτων, ἠδιαφόρουν οἱ λαοί. Ἄλλ' ὅτε ἀφαρπαζόμενος διελάμβανε περὶ τῶν μελλόντων, προφητεύων τὴν ἀπὸ τῶν ἐρειπίων ἀναγέννησιν τοῦ Καπιτωλίου, τῆς συνέσεως καὶ τῆς ἀνδρείας τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων, τῆς Γερουσίας, ἢν ἔτρεμον καὶ ἐσέβοντο τὰ ἔθνη, ἐξεγείροντο ἐνθουσιῶντες καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἔβλεπον ἐπαναλαμβάνοντα τὰς θριαμβευτικὰς πτήσεις του τὸν φοβερὸν ἀετόν.

Περὶ Πάπα, καρδινάλιων καὶ ἐκκλησιασας, οὐδ' ἐσκέπτοντο πλέον...

Ἵπατοι, δήμαρχοι καὶ Γερουσία ἀψηχόλουσιν πάντας.

Εἰς ταῦτα. ἀρκοῦντα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, πρὸς καταδίκην τοῦ Ἀρνάλδου, προσετέθησαν καὶ τινες θεωρίαι λελανθασμέναι, περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἁγίας Τριάδος, ἃς ὁ Ἀρνάλδος εἶχε διδαχθῆ ἴσως ὑπὸ τοῦ διδασκάλου του Ἀβελάρδου, δν τῷ 1110 κατεδίκασεν ἡ σύνοδος τοῦ Σοασῶν ἵνα παραδώσῃ ἰδίᾳ χειρὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ βιβλίον, ἐν φ' τὸ ἱερὸν τοῦτο θέμα διεπραγματεύετο. Ἡ ὑπὸ Ἰννοκέντιου τοῦ Β' συγκληθεῖσα δευτέρα σύνοδος τοῦ Λατερανοῦ διεκήρυξε τὸν Ἀρνάλδον αἰρετικόν, καὶ κατεδίκασεν αὐτόν ὡς ἀφωρισμένον. Ὁ Ἀρνάλδος κατέφυγεν εἰς Κωνσταντίαν. Καταδιωχθεὶς ὁμως καὶ ἐκεῖ

ὑπὸ τοῦ ἁγίου Βερνάρδου, κατέφυγεν εἰς Ζυρίχην, ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ τινὰ καιρὸν ἐν ἀσφαλείᾳ.

Ἄλλὰ μετὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ Ἀρνάλδου δὲν ἔπαυσαν καὶ αἱ ἐν Ρώμῃ ταραχαί. Ὁ Ἰννοκέντιος δέ, μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἡσυχίαν, ἀπέθανεν ἐκ τῆς λύπης. Λούκιος ὁ Β΄, περιβληθεὶς τὰ παπικὰ ἄμφια, ἠθέλησε ν' ἀνέλθῃ τὸ Καπιτώλιον, ἀλλὰ πληγείς ὑπὸ λίθου κατὰ τὸν κρόταφον, ἔπεσε νεκρός.

Ὁ Εὐγένιος Γ΄ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, καταλιπὼν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν Θεϊάν Πρόνοιαν, διότι ἐπέισθη ὅτι μάταια ἦσαν πάντα τὰ γήινα μέσα. Ἐπὶ Εὐγενίου, ὁ Ἀρνάλδος, ἀνακληθεὶς εἰς Ρώμην, ἔμεινεν ἐκεῖ ἄχρι τοῦ 1155, ἐργαζόμενος ἀόκνου ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου λαοῦ καταδικασθέντος ὑπὸ τῶν οὐρανῶν ἵνα ζῆ ἐν τῷ μέλλοντι μικρός. Ὁ Ἀδριανὸς ἀπήτησε τὸν Ἀρνάλδον παρὰ τοῦ Φρειδερίκου, οὗτος δέ, ποθῶν νὰ στεφθῇ ὑπὸ τοῦ Πάπα, συνέλαβε τὸν βαρόνον, παρ' ᾧ εἶχε καταφυγῆ ὁ Ἀρνάλδος, καὶ τὸν ἐξαναγκάσας νὰ παραδώσῃ αὐτόν. Συνοδευόμενος ὑπὸ πολλοῦ ἀριθμοῦ ἐνόπλων, ὁ δυστυχὴς Ἀρνάλδος μετέφέρθη εἰς Ρώμην, ὅπως τιμωρηθῆ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος.

Ἡ πυρὰ ἀνηγέρθη... ἐτέθη τὸ πῦρ... αἱ φλόγες ἀνῆλθον... ἦναψαν τὰ ἱμάτια του... οἱ πόδες του ἤρξαντο καίομενοι... Καὶ ποῦ ἦτο ὁ λαός, ὃν ὁ Ἀρνάλδος ἠθέλε νὰ καταστήσῃ μέγαν;... Αἱ φλόγες περιέβαλον τὰς σάρκας του... Οἱ ὀφθαλμοὶ του, ἀπελπισθέντες ἀπὸ πάσης ἀνθρωπίνης βοήθειας, ἀνυψώθησαν πρὸς τὸ στερέωμα... ἀλλὰ τὸ στερέωμα δὲν ἐκινήθη... Ἐπὶ τέλους ἐγένετο πτώμα... τέφρα... Καὶ ποῦ ἦτο ὁ λαός, ὃν ὁ Ἀρνάλδος ἠθέλε νὰ καταστήσῃ μέγαν;... Ἡ τέφρα, συλλεγεῖσα, διεσκοδόσθη εἰς τὸν ἀνεμόν... Ὁ λαός ἔδραμεν, ὠρύετο, ἐθορύβετο... ἠθέλε νὰ τὸν σώσῃ.

Ἔ! πόσον γελωτοποιός θὰ ἦτο ἀνθρωπίνῃ γενεᾷ, ἂν μὴ τὸσον συχνὰ ἐπροκάλεῖς τὰ δάκρυα!...

Ὁ Φρειδερίκος, πορευόμενος εἰς Βιτέρβον, συνήντησε τὸν πάπαν Ἀδριανὸν εἰς τὰς πεδιάδας τοῦ Σούτρι.

Ἡ συνήθεια ἀπῆται ὅπως οἱ ἡγεμόνες, συναντῶντες τὸν Πάπαν, γονυπετῶσιν, ἀσπάζονται τὸν πόδα του, κρατῶσιν αὐτῷ τὸν ἀναβολέα καὶ σύρωσιν ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ τὸν ἵππον του, ἐπὶ ἐννέα διαρωμαϊκὰ βήματα.

Ὁ Σιθός, ἀπαξιών τὰς τοιαύτας ἐθιμοτυπίας, ἐπορεύθη εὐθαρσῶς εἰς συνάντησιν τοῦ Ἀδριανοῦ, ἀλλ' οὗτος τὸν ἀπώθησεν, ἀρνηθεὶς αὐτῷ τὸν ἀσπασμὸν τῆς εἰρήνης.

Οἱ καρδιάλιοι ἔφυγον ἔντρομοι εἰς Σίβιτα-Καστελλάναν.

Ἡ ρῆσις ἐφαίνετο ἐπικειμένη... ἀλλ' αἰφνης ὁ Φρειδερίκος, παρακινήθεὶς ἐκ τοῦ παραδείγματος Λοθαρίου τοῦ Β΄, συγκατετέθη νὰ πράξῃ ἐν Νέπι ὅ,τι ἠρνήθη νὰ πράξῃ ἐν Σούτρι. Οὕτω δέ, φιλιωθείς μετὰ τοῦ Πάπα, ἔλαβε μετ' αὐ-

τοῦ τὴν εἰς Ρώμην ἄγουσαν. Λέγεται ὅτι ὁ Φρειδερίκος, ἐκτελῶν τὰ τῆς ἐθιμοτυπίας ταύτης, ὑπέπεσεν εἰς λαθὸς, λαβὼν τὸν ἕτερον ἀναβολέα. Παρατηρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦτο ἐνὸς τῶν τοῦ Ποντίφηκος οἰκετῶν, ἀπήτησεν: «Οὐδέποτε ἐχρημάτισεν ἱπποκόμος...» θελήσας διὰ τούτου νὰ προσβάλῃ τὸν Πάπαν Ἀδριανόν, ὡς ἐκταπεινοῦ οἴκου τὸ γένος ἔλκοντα, ὡσανεὶ μὴ ἦτο μειζων δόξα ἐκ μικροῦ τις νὰ γίνῃ ἰσχυρός, ἢ γεννηθεὶς μέγας νὰ διατηρήσῃ τὸ μεγαλεῖόν του.

Ἐνῶ δὲ οὕτω προσήγγιζον εἰς Ρώμην, προσήλθεν εἰς τὸν Φρειδερίκον μεγαλοπρεπῆς πρεσβεία τῆς τε Γερουσίας καὶ τοῦ λαοῦ τῶν Ρωμαίων, ἧτις εἶπεν αὐτῷ:

— Μέγιστε, βασιλεῦ, ἡμεῖς, ἀπὸ ξένου, ὅς ἦσθε, ἀνυψώσαμεν ὑμᾶς εἰς τὴν τιμητικὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου συμπολίτου καὶ ἡγεμόνου.

Καὶ ἐξηκολούθησαν οὕτως, ἄχρις οὗ ἐπὶ τέλους ἐξέθησαν τοὺς ὄρους, ὑφ' οὗς ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ στέψις, ἧτοι τὴν πληρωμὴν 5,000 λιτρῶν χρυσοῦ καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιοικήσεως εἰς τὴν Γερουσίαν. Ὁ Φρειδερίκος, μόλις συγκρατῶν τὴν ὀργὴν του, ἀπήτησεν:

— Ἡ Ρώμη πρὸ πολλοῦ δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ψιλὸν ὄνομα. Ψεῦδεσθε, ἂν τολμήσετε νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι εἶμαι ὑμέτερος ἡγεμών, τῆ ἐκουσίᾳ ὑμῶν ἐκλογῆ. Κάρολος ὁ Μέγας καὶ ὁ Ὄθων ἐνίκησαν ὑμᾶς διὰ τῶν ὄπλων, καὶ ἐγὼ εἶμαι κύριος ὑμῶν, νομίμω κτήσει... Ἀπέλθετε.

Ἀφικόμενος εἰς Ρώμην, ἐστρατοπέδευσεν ἔξω τῶν τειχῶν. Εἶτα, τῆ συμβουλῆ τοῦ Ποντίφηκος, ἀπέστειλε 1000 ἵππεῖς ἵνα καταλάβωσι τὴν λεγομένην Πόλιν τοῦ Λέοντος (città Leonina), καὶ τὴν ὑπὸ τὸ φρούριον τοῦ ἁγίου Ἀγγέλου γέφυραν. Μεθ' ὅ, μεταβὰς εἰς ἅγιον Πέτρον, ἔλαβεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Πάπα τὸ σκήπτρον, τὸ ξίφος καὶ τὸ στέμμα, ἐπευφημημοῦντος τοῦ στρατοῦ.

Οἱ Ρωμαῖοι, συνελθόντες ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου, ἀπεφάσισαν νὰ μὴ ἀνεχθῶσι τὴν τὸσον προφανῆ περιφρόνησιν, ὅθεν προσέβαλον τὴν πόλιν τοῦ Λέοντος καὶ ἐφόνευσαν πάντας τοὺς ἐκεῖ Γερμανούς.

Φοβερὰ μάχη συνήφη προ τοῦ ἁγίου Ἀγγέλου. Οἱ Ρωμαῖοι ἐπολέμησαν κρατερῶς ἄχρι τῆς νυκτός, ὅτε ἀπεμακρύνθησαν, ἀπολέσαντες 1200 ἄνδρας. Ἄλλὰ καὶ οἱ Γερμανοὶ, θεωροῦντες ἑαυτοὺς ἡκιστα ἀσφαλεῖς, ἀπεσύρθησαν εἰς Τιβολί, ἔνθα ὁ Πάπας ἠλόγησε τοὺς στρατιώτας, παρασχὼν αὐτοῖς ἄφρονες ἀμαρτιῶν καὶ διακηρύξας ὅτι: Δὲν εἶναι ἀμάρτημα ἢ πρὸς διατήρησιν τῶν ἡγεμόνων χύσις τοῦ αἵματος, ἀλλ' ἐκδικήσις τῶν δικαιωμάτων τῆς αὐτοκρατορίας.

Ὁ Φρειδερίκος, καταλιπὼν τὸν Πάπαν εἰς Τιβολί, ἔστρεψε τὰ ὄπλα κατὰ τῆς πόλεως Σπολέτι, ἣν ἐχθρεύετο ὡς φυλακίσασαν τὸν Γουίδον Γουέρραν καὶ ἀρνήθησαν τὴν πληρωμὴν φόρου τινός. Κατατροπώσας τοὺς κατοίκους, ἐλεηλάτησε καὶ ἐπυρπόλησε τὴν πόλιν.

Ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης, πᾶσαι αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτοῦ εἶχον στεφθῆ ὑπὸ ἐπιτυχίας, καὶ θὰ κατέκτα βεβαίως καὶ αὐτὸ τῆς Νεαπόλεως τὸ βασίλειον, ἂν οἱ βαρόνοι αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον ἀναλαβεῖ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπηρετήσωσιν ὑπὸ τὰς σημαίας του δύο ἔτη, θέλοντες νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὰς ἐστίαις τῶν, μὲ ἐξηνάγκάζον αὐτὸν ἐν ἀγκῶνι νὰ τοὺς ἀπολύσῃ, — ἀκολουθήσας αὐτοὺς μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐκεῖνος ἐν εὐαρίθμῳ συνοδίᾳ, διὰ τῆς Ρωμάνικας.

Οἱ κάτοικοι τῆς Βερώνης, ἐπειδὴ καὶ ἡ πόλις αὐτῶν εἶχε τὸ προνόμιον νὰ μὴ διέρχωνται τῆς χώρας τῆς αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, ἠτοίμασαν αὐτῇ γέφυραν ἐπὶ τοῦ Ἀθέσεως, προτιθέμενοι, ἀφοῦ μέρος τῆς αὐτοκρατορικῆς συνοδίας ἠθέλε διέλθει τὴν γέφυραν, ρίπτοντες πρῶθι αὐτῆς εἰς τὸν ποταμὸν σχεδίας πλήρεις χρώματος, νὰ τὴν καταστρέψωσι, καὶ οὕτω διαιροῦντες τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νὰ τοὺς ἐξολοθρεύωσιν. Ἄλλ' ἡ βλάβη ἔπεσεν ἐπὶ κεφαλῆς τῶν κακῶν βουλευσαμένων, διότι οἱ Γερμανοὶ, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν περιχώρων, διέβησαν τὴν γέφυραν τρέχοντες καὶ ἐσώθησαν, οἱ δὲ καταδιώκοντες αὐτούς, καταστραφεῖσθαι τῆς γεφύρας, διηρέθησαν, καὶ οἱ ἐντεῦθεν μείναντες τοῦ ποταμοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ μείνωσι θεαταὶ τοῦ οἰκτροῦ ὀλέθρου, ὃν οἱ ἐκεῖθεν αὐτοῦ σύντροφοὶ τῶν ὑπέστησαν.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη εἰς Ἰταλίαν ἐκστρατεία τοῦ Φρειδερίκου. Ἦν ἱστορεῖ λεπτομερῶς ὁ Ὄθων Φριζιγγεν, υἱὸς τοῦ Λεοπόλδου τῆς Αὐστρίας. Ἐτέρας ἐξ ἡμῶν ἀφηγηθῶμεν βραδύτερον, μετὰ μείζονος βραχυλογίας, πλήρεις κακουργημάτων.

Ἦδη ἀναγκαζόμεθα, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἡμετέρας ἱστορίας, νὰ διαλάβωμεν διὰ βραχέων τὰ κατὰ τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως.

Οἱ Νορμανδοὶ, ἀσπασθέντες τὸν χριστιανισμόν, μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Νειστρίας, ἐπόθησαν μεγάλως νὰ μεταβῶσιν εἰς προσκύνῃσιν τῶν ἁγίων τόπων. Ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν πατρίδα τῶν ἐξ Ἱεροσολύμων, διήλθον διὰ τῆς Ἀπουλίας, ἔνθα προσεκύνησαν τὰς ἱεράς μονὰς τῶν ὀρέων Γαρογάνου καὶ Κασσίνου.

Τῷ 1016, ἐκατὸν τῶν Νορμανδῶν τούτων, διελθόντες διὰ τοῦ Σαλέρνου, διοικουμένου τότε ὑπὸ τοῦ δουκὸς Γουαϊμάρου τοῦ Γ΄, εἶδον μετ' ἐκπλήξεως στίφος Σαρακηνῶν, ἀποβάντων εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἀπαιτούντων φόρον παρὰ τῆς πόλεως. — εἶδον αὐτούς, περιμένοντας τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τούτου, καὶ εὐωχουμένους ἀμερίμνως παρὰ τὴν ἀκτὴν, — καὶ ἐξεπλάγησαν ἔτι μᾶλλον, ἰδόντες τοὺς κατοίκους τοῦ Σαλέρνου, ἀντὶ νὰ παρασκευάζωνται πρὸς μάχην, ἐτοιμαζομένους ἵνα ἀποτίσωσι τὰ αἰτηθέντα. Αἰσχυθέντες δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐξήλθον τῆς πόλεως καὶ ἐπέπεσον κατὰ τῶν Σαρακηνῶν, ὧν πολλοὺς κατέσφαξαν, ἐξαναγκάσαντες εἰς φυγὴν τοὺς λοιπούς.

Ὁ Γουαϊμάρως ὑπεδέξατο τοὺς νικητὰς ἐνθουσιωδῶς.

Ἡθέλησεν ἐφ' οἰαδήποτε θυσίᾳ, νὰ τοὺς κρατήσῃ, ἀλλ' ἐκεῖνοι ἠρνήθησαν, ὑποσχεθέντες ὅτι θὰ ἔπεμπον αὐτῷ τινὰς τῶν συμπολιτῶν των. . . λαβόντες δὲ πλούσια δῶρα, ἀπῆλθον.

Ἀφικόμενοι εἰς τὴν πατρίδα των, ἐξῆρον τὴν χώραν τῆς Ἰταλίας, ἐδείκνυον τὰ χρυσὰ καὶ τὰ μεταξωτά, ἅτινα εἶχον δωρηθῆ αὐτοῖς, καὶ πρὸ πάντων τοὺς καρπούς, οὓς εἶχον φέρῃ μεθ' ἑαυτῶν, καὶ οὓς πάντες εὗρισκον γευστικωτάτους.

Ταῦτα πάντα συνέτεινον, ὅπως πολλοὶ τῶν συμπολιτῶν των ἀποφασίσωσι ν' ἀπέλθωσιν εἰς Ἀπουλίαν. Ἐκ τούτου ἐπῆλθεν ὑπὸ τῶν Νορμανδῶν κατάκτησις τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως.

Πρῶτος ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν ὁ Δρεγγότος, ἀλλ' ἄνευ μεγάλης ἐπιτυχίας.

Εὐτυχέστερος τούτου ὑπῆρξε, τῷ 1035, ὁ Ταγκρέδης τῆς Ἀλταβίλλας μετὰ τῶν δώδεκα αὐτοῦ υἱῶν. Οὗτοι τασσόμενοι ὑπὸ τὰς σημαίας, ὅτε μὲν τούτου, ὅτε δὲ ἐκείνου τῶν δουκῶν, πωλοῦντες τὸν βραχιονά των πρὸς ἐξασθένησιν πάντων, εἰς τοσοῦτον περιῆλθον ἰσχύος, ὥστε ὁ πάπας Λέων ὁ Θ', φοβηθεὶς διὰ τὰς ρωμαϊκὰς χώρας του, ἐκήρυξε κατ' αὐτῶν σταυροφορίαν. Ἀλλὰ, καίπερ βοηθούμενος ὑπὸ Γερμανῶν, Ἑλλήνων, Καμπανῶν καὶ Ἀπουλῶν, ἠττήθη ἐν τῇ μάχῃ τῆς Σιβιτέλλας, γενομένην τὴν 18 Ἰουνίου 1053, καὶ ἔπεσεν αἰχμάλωτος εἰς χεῖρας Οὐμφρίδου τοῦ Σιδηρόχειρος, κόμητος τῆς Ἀπουλίας καὶ πρωτοτόκου τοῦ Ταγκρέδου τῆς Ἀλταβίλλας υἱοῦ.

Ὁ Οὐμφρίδος μετεχειρίσθη τόσον εὐγενῶς τὸν πάπαν, ὥστε ἀπὸ ἐχθροῦ κατέστησεν αὐτὸν φίλον του καὶ τὸν ἔπεισε νὰ τὸν περιβῆλῃ, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Πέτρου, δι' ὅλων τῶν τε γενομένων καὶ μελλουσῶν κατακτήσεών του, ἀντὶ ἐτησίου φόρου 8000 οὐγγιῶν χρυσοῦ.

Τὸν Οὐμφρίδον, ἀποθανόντα, διεδέξατο Ροβέρτος ὁ Γουισκάρδος. Αἱ κατακτήσεις τοῦ ἥρωος τούτου ὑπῆρξαν τόσον πολλαὶ καὶ τόσον καταπληκτικαί, ὥστε οἱ ἀρχαῖοι χρονογράφοι ἀποδίδουσιν αὐτάς, οὐχὶ τόσῃ εἰς τὴν ἀνδρείαν του, ὅσῃ εἰς θαῦμα. Οὗτος ἀπέθανεν ἐν Κεφαλληνίᾳ, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1085, ὅτε παρεσκευάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος. Κατέλιπε δύο υἱούς: τὸν Ρογήρον, κόμητα τῆς Ἀπουλίας, καὶ τὸν Βοημόνδον.

Οὗτοι ἤρξαντο ἐρίζοντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἀρχῆς, ἄχρις οὐ ἠ προκηρυχθεῖσα κατὰ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Τούρκων σταυροφορία ἠνέφξεν εὐρύτατον στάδιον εἰς τὴν φιλοδοξίαν τοῦ Βοημόνδου, ὅστις μεταβὰς εἰς Συρίαν ἐκυρίευσεν τὴν Ἀντιόχειαν.

Ὁ Ρογήρος, μείνας ἐν ἡσυχίᾳ κύριος τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἀπέθανεν ἐν Μηλίτῃ (Melito) τὸν Ἰούλιον τοῦ 1101. Τοῦτον διεδέξατο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γουλιέλμος, ὅστις ἀποθανὼν ἐν Παλέρμῳ ἄτεκνος τῷ 1127, κατέλιπε τὰ Κράτη αὐτοῦ εἰς τὸν ἐξάδελφόν του Ρογήρον τὸν Β', υἱὸν τοῦ Ρογήρου Α', ὅστις ζῶντος ἔτι τοῦ

Γουισκάρδου εἶχε κατακτήσῃ τὴν Σικελίαν.

Ρογήρος ὁ Β' ὑπῆρξεν ἀνδρείος καὶ συνετὸς ἀνὴρ, καὶ τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἀντιπάπα Ἀνακλήτου τοῦ Β' ἐφόρεσε βασιλικὸν στέμμα.

Ἐπὶ Λοθαρίου τοῦ Β', ἀπώλεσε καὶ ἀνεκτήσατο τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Φάρου βασιλείον.

Ἦχμαλώτισε τὸν Πάπαν Ἰννοκέντιον τὸν Β' καὶ τὸν ἐξηνάγκασε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν εἰς αὐτὸν περιβολὴν τοῦ βασιλείου τῆς Σικελίας.

Ἐπὶ τέλους, μετὰ μακρὰν καὶ ἐνδοξον βασιλείαν, ἀπέθανεν ἐν Πανόρμῳ, τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1153, καταλιπὼν διάδοχον αὐτοῦ Γουλιέλμον τὸν Α', τὸν ἐπικληθέντα *Μοχθηρῶν*, ὅστις ἐβασίλευσεν ἐπὶ Βαρβαρόσσα.

Ἡ βασιλεία τοῦ Γουλιέλμου τούτου, ὑπῆρξε λίαν τεταραγμένη, οὐχὶ τόσῃ ἔνεκα ἐξωτερικῶν πολέμων, ὅσῃ ἔνεκα ἐσωτερικῶν ἐπαναστάσεων.

Ὁ Μάτων, ἐξ ἀφανοῦς οἰκογενείας τοῦ Βάρι, ἀνῆλθεν εἰς τοσοῦτον ἰσχύος καὶ τόσον μεγάλην ἐπιρροὴν ἐνήσκει ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ βασιλέως, ὥστε διεχειρίζετο ἅπασαν τὴν ἐξουσίαν.

Ἡ ἀλαζονία τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε ἀπήτησεν ἀπὸ τῶν μοναχῶν τοῦ Μοντεκασσίνου ὅπως ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτῶν τῶν θανάτων — ἐνῶ κατέγραφον μόνον Πάπας, αὐτοκράτορας κτλ. — καταγράψωσι καὶ τὸν θάνατον τῶν γονέων του.

Οἱ δὲ μοναχοί, — ἐπειδὴ ἡ κολακεία εἶναι νόσος πάσης ἐποχῆς: — ἔγραψαν ἐν τῷ βιβλίῳ των: — *Curazza mater Madii Magni Admirati Admiratorum obiit VII K. August. Et Leo Pater Admirati Admiratorum obiit VI I. Sept.*

Μεθ' οὗ μὴ ἔχων ἄλλο τι νὰ ἐπιθυμήσῃ, ὦν ὑπουργὸς καὶ μέγας ναύαρχος τῶν ναυάρχων, ἄλλα συνέλαβε παρκατολμώτερα σχέδια. Ἐγένετο ἐραστής τῆς βασιλίσσης, ἀπένευμε τοὺς πρώτους στρατιωτικὸς βαθμούς εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τὸν υἱόν. Τὸν ἀνεψιὸν του Σίμωνα διώρισε μέγαν θησαυροφύλακα τοῦ Κράτους διὰ δὲ τῶν γάμων τῆς θυγατρὸς του ἤλπισε νὰ προσελκύσῃ τὸν Μάριον Βονέλλον, ἕνα τῶν ἰσχυροτέρων ἱπποτῶν τοῦ βασιλείου. Ἐπρότεινε πρὸς τὸν Πάπαν Ἀλέξανδρον, ὅπως, — κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Πάπα Ζαχαρίου, ὅστις εἶχε κηρύξῃ τὸν Χιλδερίκον ἔκπτωτον τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας — ἐκθρονίσῃ καὶ οὗτος τὸν Γουλιέλμον καὶ ἀναβιβάσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Σικελίας.

Ὁ Ἀλέξανδρος, γινώσκων καλῶς τὴν μοχθηρίαν τοῦ Μαίωνος, ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην.

Ὁ ναύαρχος ὅμως δὲν ἀπεθαρρύνθη ἐκ τούτου, ἀλλὰ θεωρήσας ὅτι μέγα πρόσκομμα ἦσαν εἰς τῶν σχεδίων αὐτοῦ τὴν πραγμάτωσιν οἱ: Ροβέρτος κόμης τοῦ Λοριτέλλου, Σίμων κόμης τοῦ Πολυκάστρου καὶ Ροβέρτος πρίγκηψ τῆς Καπύης, ἐκ τῶν διασημοτέρων ἀρχόντων τοῦ βασιλείου καὶ συγγενεῖς τοῦ βασιλέως, προσ-

ἤγγισε πρὸς τὸν Οὐγωνα ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Πανόρμου, ἄνδρα ἐπίσης φίλαρχον, ὃν προσελκύσας διὰ μυρίων ὑποσχέσεων κατέστησε κοινῶν τῶν σχεδίων του, πείσας αὐτὸν νὰ ὁμώσῃ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει θὰ τὸν ὑπεστήριζε παντὶ σθένει. Ἐν τούτοις, ὁ βασιλεὺς Γουλιέλμος ἔμμενε κεκλεισμένος ἐν τοῖς ἐν Πανόρμῳ ἀνακτόροις του, ἀνήσυχος διὰ τὴν φημιζομένην κατ' αὐτοῦ συμμαχίαν τῶν δύο αὐτοκρατόρων τοῦ Φρειδερίκου Βαρβαρόσσα καὶ Μανουὴλ τοῦ Κομνηνοῦ, καὶ δυσπιστῶν οὐ μόνον πρὸς τοὺς βαρόνους του, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς συγγενεῖς του καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἔτι. Ὁ Μαίων ἐνόμισε κατάλληλον τὸν καιρὸν, ὅπως καταστρέψῃ τοὺς μισητοὺς ἐχθρούς του, οἵτινες οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐμίσουν αὐτόν.

Ἦρξατο δὲ ἀπὸ τοῦ Ροβέρτου τῆς Καπύης, διατρίβοντος τότε ἐν Σορρέντῳ. Καὶ κατὰ πρῶτον παρέστησεν αὐτόν ὡς ἄνδρα ἐπικίνδυνον διὰ τὴν εἰρήνην τοῦ βασιλείου. Ἰδὼν δὲ ὅτι οἱ λόγοι του εὐρισκον ἠχῶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ βασιλέως, κατήγγειλεν αὐτὸν ρητῶς ὡς φιλόδοξα ἐπιδιώκοντα σχέδια καὶ ἐπὶ τέλους ὡς συνεννοούμενον μυστικῶς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ βασιλεὺς, πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ ὑπουργοῦ του, διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ πρίγκηπος· ἀλλ' οὗτος, πληροφορηθεὶς ἐγκαίρως, ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀπουλίας, καταφυγὼν μετὰ πολλῶν ὀπαδῶν του εἰς τὰς Ἀβρούτσας. Ἀπέμεινον οἱ κόμητες Σίμων καὶ Ροβέρτος.

Ὁ Μάτων ἐνήργησε νὰ ἐπέλθῃ ρῆξις μεταξὺ τῶν τοῦ καγκελλαρίου Ἀσκλητίνου στρατιωτῶν καὶ τῶν τοῦ κόμητος Σίμωνος.

Τὴν ρῆξιν ἐκείνην παρέστησεν εἰς τὸν βασιλέα κατὰ τὸ δοκοῦν, προσθεὶς ὅτι ὁ κόμης ἦτο ἡ αἰτία τῶν τοιούτων ταραχῶν, συνωμοτῶν μετὰ τοῦ κόμητος Ροβέρτου ὑπὲρ τοῦ πρίγκηπος τῆς Καπύης.

Ἐπλαστογράφησεν ἐπιστολὰς καὶ ἐπενόησεν ἀγγελιαφόρους, ἄχρις οὐ ἐπὶ τέλος ὁ βασιλεὺς διέταξε τὴν σύλληψιν τοῦ Σίμωνος, ὃν, χωρὶς καν' ἀκούσῃ, κατεδίκασεν εἰς ἰσόβιον εἰρκτῆν.

Μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ τῷ πραξικοπηματι τούτῳ ἀγανάκτησις τοῦ λαοῦ, ὅστις μὴ ἀνεχόμενος πλέον τὴν τυραννίαν τοῦ τε Μαίωνος καὶ τοῦ Γουλιέλμου ἐστάσασεν.

Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος ἐξετάθη ταῦτο χρόνως ὡμότατος ἐν Καλαβρίᾳ, Ἀπουλίᾳ καὶ Τέρρα δι Λαβόρο.

Ὁ κόμης Ροβέρτος ἐξεπόρθησεν τὸν Τάραντα, ὑποστηρικθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κομνηνοῦ, κατέλαβε τὸ Βάρι, εἶτα τὸ Βρενδῆσιον. . . Ἀπασα ἡ Ἀπουλία ἦτο ἀνάστατος.

Τὰ αὐτὰ συνέβαινον καὶ ἐν Τέρρα δι Λαβόρο, ἐνθα ἐμάχετο ὁ πρίγκηψ τῆς Καπύης.

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΠΑΥΛΟΥ ΛΙΝΔΑΟ

ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΓΚ

(Συνέχεια)

Ζ'

Τὴν ἐσπέραν, ἐπανελθὼν ὁ Ριχάρδος τῆς Λέσχης, ἐν ἣ οὐδὲν θέλητρον εὕρισκεν, ἐβηματίζεν ἡσύχως ἐν τῷ δωματίῳ του καὶ ἐρρέμβαζεν ἀναπολὼν τὴν μετὰ τῆς Ἐλένης συνέντευξίν του.

Αἰφνης, ἐνῶ διέβαινε πλησίον τῆς τραπέζης, παρετήρησε τὴν Συλλογὴν τῶν κακουρημάτων ἠνοιξεν αὐτὴν μηχανικῶς καὶ ἐζήτησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κακούρηγμα· ἀφοῦ δὲ ἀνεῦρεν αὐτὸ ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ μετὰ πολλῆς προσοχῆς:

«Ἡ σπουδαιότης τῆς δίκης, ἣν πρόκειται νὰ ἀφηγηθῶμεν δὲν ἔγκειται τόσον ἐν τῷ περιπλόκῳ καὶ στυγερῷ τοῦ ἐγκλήματος, ὅπερ ἐν αὐτῇ ἐκτυλίσσεται, ὅσον εἰς τὸ γένος, τὸν πλοῦτον καὶ τὴν κοινωνικὴν θέσιν, εἰς ἣν ἀνήκουσιν οἱ δρασταὶ τοῦ ἐγκλήματος· διότι, ὁ μὲν ἐγκληματίας εἶνε ὁ τελευταῖος γόνος ὑπερηφάνου ἀρχαίας πολωνικῆς οἰκογενείας, ἣτις στενωδὸς συνεδέετο πρὸς τὴν βασιλεύουσάν τῆς χώρας γενεάν, τὸ δὲ θῦμα καταγεται ἐξ ἡγεμονικοῦ οἴκου.

«Ὁ εἰκοσιτετραετῆς κόμης Ἀδάμ Μλοντσίσκη, εἶχε συζευχθῆ κατὰ τὸ 1857 μετὰ τῆς ὁμηλικῆς του πριγκηπέσσης Πελαγίας Πρετέκα, θυγατρὸς τοῦ ἡγεμόνος Ραφαήλου Πρετέκα. Τὸ νεκρὸν τοῦτο ζεῦγος, τὸ ὁποῖον ἠτύχησε νὰ ἀποκτήσῃ καὶ θυγατέρα, ἔζη ἐναλλάξ εἰς τὴν πατρικὴν ἔπαυλιν Μλοντσίσκη καὶ εἰς Νίτσαν ἢ Παρισίους.

«Κατὰ τὰς ἀρχὰς ὅμως τοῦ τετάρτου ἀπὸ τοῦ γάμου των ἔτους, ἡ κόμησσα προσεβλήθη ὑπὸ εὐλογίας, ἣτις κατὰ τοσοῦτον παρεμόρφωσεν αὐτὴν, γυναικᾶ ἄλλως τε ἐκτάκτου καλλονῆς, ὥστε τὴν κατέστησεν ἀπεχθῆ τὴν ὄψιν καὶ ὁμοίᾳ γράμῃ.

«Κατὰ τὸ 1874 προσεβλήθη ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ὡς παιδοκωγῆς τῆς ἡδὴ δεκαεξαετοῦς κομήσσης, ἡ Ἰουλίᾳ Μέλιγγερ, ἐκ Τυρόλου, συσταθεῖσα ὑπὸ τοῦ φίλου τῆς οἰκογενείας ἀρχιεπισκόπου τοῦ Σαλτσβούργου.

«Ἡ Ἰουλίᾳ ἦν λίαν πεπαιδευμένη, ἀλλὰ καὶ πολὺ ὠραία· τόσῳ δὲ ὑπῆρξεν ὑποχρωστικὴ καὶ συμπαθῆς, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἐκέρδησε τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς οἰκογενείας καὶ τὴν ἀγάπην τῆς μαθητρίας τῆς.

«Περισσότερον ὅμως ἐσαγήνευσαν οἱ τρόποι καὶ δὴ ἡ ὠραιότης τῆς Ἰουλίᾳς τὸν κόμητα Ἀδάμ, ὅστις, ἀφ' ἐνὸς μὲν, ἀγων τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποστρεφόμενος ἤδη τὴν παραμορφωθεῖσαν σύζυγόν του, κατελήφθη ὑπὸ σφοδροῦ πρὸς τὴν νεάνίδα πάθους. Κατὰ δυστυχίαν ὁ κόμης, ὁχι

μόνον δὲν εὗρεν ἀντίστασιν, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον τῷ ἀνταπεδίδετο ἀνάλογον αἴσθημα, καθότι ἡ Ἰουλίᾳ μετεχειρίσθη μὲν κατ' ἀρχὰς πᾶν μέσον ἵνα ἀποδείξῃ πρὸς τὸν κόμητα τὸ ἄλογον καὶ ἀσύμφορον τῶν ἀπαιτήσεων του καὶ οὕτω τὸν ἀποτρέψῃ, ἀφοῦ ὅμως οὐδὲν κατάρθρωσεν ἡναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ.

«Ἀπὸ τῆς στιγμῆς λοιπὸν ἐκείνης τὸ πᾶν μετεβλήθη ἐν τῇ οἰκογενείᾳ.

«Ἡ Ἰουλίᾳ, μὴ δυναμένη νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀτιμίαν, εἰς ἣν τὴν εἶχε ρίψει ὁ σκανδαλώδης αὐτῆς πρὸς τὸν κόμητα ἔρωτος, ἤρχισε παντοιοτρόπως νὰ τὸν μέμφηται καὶ νὰ τὸν καταθλίβῃ καὶ μάλιστα τῷ ἔγραψεν, ἀπειλοῦσα ὅτι θ' ἀνεχώρει διὰ παντὸς τῆς οἰκίας του. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη μεγάλως ὠρέλησε τὴν ἀνάγκοισιν, διότι ἐν αὐτῇ τῷ ἔγραψεν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀδικῇ τόσον φανερὰ τὴν ἀγαθὴν κόμησσαν καὶ θὰ ἀπεφάσιζε τέλος νὰ ἐκρίζωσῃ τὸ ἀνόσιον αὐτὸ πάθος τῆς καὶ οὕτω νὰ παύσῃ κατὰ τι τοῦλάχιστον τὴν φοβερὰν ταύτην πρὸς τὴν κόμησσαν τυραννίαν.

«Ὁ κόμης ὅμως—ὅστις ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ σύζυγός του παρεμορφώθη, φαινόμενη κατὰ δέκα ἔτη μεγαλύτερα, — ἐφέρετο πρὸς αὐτὴν ψυχρότατα· βλέπων δ' ὅτι αὕτη καθίστατο πρόσκομμα εἰς τὴν εὐτυχίαν του, ἤρχισε πλέον νὰ τὴν μισῇ.

«Μεγίστην ἠσθάνετο ἤδη εὐχαρίστησιν παντοιοτρόπως νὰ τὴν βξσανίξῃ, ἐσιώπα δὲ μόνον πρὸ τῆς θυγατρὸς του, ἣτις ἐν τῇ ἀθρότητί τῆς δὲν ἔβλεπε τὴν δυστυχίαν, καθὼς καὶ τὴν καταστροφὴν, ἣτις ἠπέλει τὴν οἰκογενεαὴν τῆς. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν ἔγραψεν ἡ δυστυχὴς θυγατὴρ πρὸς τὴν μόνην φίλην τῆς:

— «Ἡ μήτηρ ἀσθενεῖ, ἔνοοις λοιπὸν πόσον εἶνε στενοχωρημένος διὰ τοῦτο ὁ πατήρ μου φαντάσου, φίλη μου, τὴν στενοχωρίαν μας ἐδῶ ἔξω ὦ! ἂν δὲν ἦτο καὶ αὕτη ἡ καυμένη ἡ Ἰουλίᾳ, ὁ παρήγορος αὐτὸς ἄγγελος, ἀμφιβάλλω ἂν θὰ ἠδύναμην νὰ ἀνθῆξω».

«Τῷ ὄντι ἡ κόμησσα πολλάκις ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1875 ἔμενε κλινῆρης, ὁ δὲ ἐκ τῆς πλησιοχώρου πόλεως προσκαλούμενος ἰατρός, οὐδέποτε λαβὼν ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν τὰς συχνὰς ταύτας κακοδιαθεσίας τῆς κομήσσης, τὰς ἀπέδιδεν εἰς ἀδυναμίαν τοῦ στομάχου καὶ εἰς αἰφνιδίως διαταραχῆς τῆς πέψσεως, ἃς καὶ προσεπάθει νὰ καταστῆλῃ διὰ παντοίων καταπραῦντικῶν φαρμάκων.

«Τὸν Φεβρουάριον ὅμως τοῦ αὐτοῦ ἔτους αἱ ἀδιαθεσίαι τῆς κομήσσης ἐπανελήθησαν ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας. Τὴν 13 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ κόμησσα ἀπέθανε, καὶ ἐτάφη τὴν 17 εἰς τὸ κοινοτάφιον τῆς οἰκογενείας Μλοντσίσκη.

«Περὶ τοῦ θανάτου ὅμως τῆς μακαρίτιδος ἤρχισαν νὰ κυκλοφορῶσι λίαν παράδοξοι φῆμαι, ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διαδιδόμεναι—ὡς ἐκ τοῦ μίσους, ὅπερ ἔτρεφον πρὸς τὴν Ἰουλίαν—αἰτινες ὅμως δὲν ἐράινοντο καὶ πολὺ ἀπίθανοι, ὅταν ἐγνώσθη ἡ σκανδαλώδης κατὰ τὴν

κηδεῖαν διαγωγὴ τῆς Ἰουλίᾳς καὶ τοῦ κόμητος.

«Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅμως τὰ πράγματα ἐφθασαν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, ἢ δὲ δικαιοσύνη ἡναγκάσθη τέλος νὰ ἐπέμβῃ.

«Κατὰ τὴν 28 Φεβρουαρίου ἐστάλη ἐπὶ τόπου ἀνακριτῆς, ὅστις διέταξε τὴν ἐκταφὴν τοῦ πτώματος. Ἐνεργηθείσης δὲ νεκροψίας καὶ λεπτομεροῦς χημικῆς ἀναλύσεως τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, ἀπεδείχθη ὅτι ἡ μακαρίτις ἀπέθανε βιαίως καὶ δὴ δηλητηριασθεῖσα.

«Τούτου συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ τρεῖς ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἐνεργηθεῖσα σύλληψις τοῦ κόμητος Ἀδάμ καὶ τῆς Ἰουλίᾳς Μέλιγγερ καὶ ἡ κατηγορία αὐτῶν ὡς μόνων ἐνόχων τοῦ θανάτου τῆς κομήσσης, συμφῶνως πρὸς τὰς μαρτυρίας τῶν ὑπηρετῶν τοῦ κόμητος.

«Ἡ προκειμένη δίκη παρίστα διὰ ζωηρῶν χωματῶν τὴν ἠθικὴν ἔκλυσιν τῆς κοινωνίας, φρικίας δὲ καὶ ἀποστροφή κατέλαβε καὶ δικαστὰς καὶ ἀκρατήριον, ὅτε ὁ κόμης, μετὰ φοβερᾶς ψυχραιμίας, ὡμολόγησε τὴν πράξιν του, ἐνῶ συγχρόνως ρητῶς ἠρνεῖτο τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἰουλίᾳς.

«Ἐπτάκις εἶχεν ἀποπειραθῆ, ἀνευ ἀποτελέσματος, τὴν δηλητηρίασιν τῆς συζύγου του, ὅτε τὴν ὀγδόην ἐνισχύσας τὴν δόσιν, ἦν καθημερινῶς ἔρριπτεν ἐντὸς τοῦ γάλακτος, ἐπέτυχεν τὸ ποθοῦμενον.

«Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀνακρίσεως ἡ Ἰουλίᾳ ἔμενε σχεδὸν ἀναίσθητος. Ἐπὶ τοσοῦτον εἶχεν ἐρεθισθῆ τὸ νευρικὸν σύστημα τῆς, ὥστε πολὺ ἀμφίβολον ἦτο ἂν κατὰ τὴν ὠρισμένην στιγμὴν θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστῆ τακτικὴν ἐξέτασιν.

«Μὲ φωνὴν μόλις ἀκουομένην ἀπήντα εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ ἀνακριτοῦ, ὅτε δὲ οὕτως, ἐκλαβὼν τὴν ἀδυναμίαν τῆς ὡς πείσμα, τῇ ὠμίλησεν ὀλίγον τραχέως, ἀμέσως κατελήφθη αὕτη ὑπὸ σπασμῶν καὶ οὕτω ἡναγκάσθησαν νὰ τὴν σύρωσιν ἀναίσθητον ἐκτὸς τῆς αἰθούσης.

«Τέσσαρας ἡμέρας διήρκεσεν ἡ πολὺκροτος αὕτη δίκη, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ Ἰουλίᾳ δὲν ἐξήτασθη πλέον. Ἰστατο ἀκίνητος καὶ κάτω νεύουσα, ὅτε δὲ μόνον ἤκουσε τὴν παιδικὴν φωνὴν τῆς ἀθώας θυγατρὸς τοῦ κακούργου δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῆ καὶ ἀνελύθη στεναζοῦσα εἰς δάκρυα.

«Τόσῳ δὲ πειστικῇ ἦτο ἡ ὑπεράσπισις τοῦ δικηγόρου τῆς Ἰουλίᾳς, κατορθώσαντος νὰ καταρρίψῃ μίαν πρὸς μίαν τὰς μαρτυρίας τῶν ὑπηρετῶν, ὥστε ἀμέσως ἐκηρύχθη ἄθωα, ἐνῶ ὁ κόμης Ἀδάμ Μλοντσίσκη καταδικάσθη εἰς θάνατον.

«Καὶ οὕτω ἐξηφανίσθη καὶ ὁ τελευταῖος ἄρρον γόνος τῆς περικλεοῦς ταύτης οἰκογενείας, ἣτις ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ὑπέβηε τὸ κόσμημα τοῦ τόπου τῆς. Ἡ ἀθὼα θυγατὴρ ἀπεσύθη εἰς τινα μονήν, ὅθεν βεβαίως πλέον δὲν θὰ ἐξέλθῃ.

«Τὰ ἀπέθαντα κτήματα τῆς οἰκογενείας ἐπωλήθησαν διὰ δημοπρασίας καὶ ἤδη χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν βιομηχα-

νίαν και την γεωργίαν. Ἐκεῖ, ἔνθα διεπράχθη τὸ στυγερόν ἐκεῖνο κακούργημα, συρρίκει ἤδη ὁ ἀτμός και βομβοῦσιν οἱ ἰμένες τῶν τροχῶν.

«Κατὰ δὲ νεωτέρας πληροφορίας ἡ Ἰουλία Μέλιγγερ, προσβληθεῖσα ὑπὸ σπουδαίας νευρικῆς νόσου, ἔπαθε τὰς φρένας, τῆ μεσιτεία δὲ τοῦ καρδινάλιου ἀρχιεπισκόπου Σαλτσβούργου εἰσῆλθε πρὸς θεραπείαν εἰς τι φρενοκομεῖον τοῦ Τυρόλου».

Ἡ ἀνάγνωσις τῆς δίκης ταύτης προὔξενεσε τῷ Ριχάρδῳ βαθεῖαν ἐντύπωσιν.

Τῷ ἀναπαρίστα πολλά ἀπομεμακρυσμένα γεγονότα, καθότι τὸ ὄνομα Πρετέκα τῷ ἦτο λίαν γνωστόν· πολλάκις ὁ πατήρ του τῷ ἀνέφερεν ὅτι ἡ μήτηρ του ἦν συγγενῆς τῆς οἰκογενείας ταύτης και δὴ τῆς Σεβερίνας Πρετέκα ἐσχάτως μάλιστα, ἀπαντήσας εἰς Παρισίους τὴν νεαρὰν κόμησσαν, τὴν ἐκάλεσεν ἐξαδέλφην του.

Ἐπὶ τοσοῦτον ἀπεροφήθη, ὥστε ἠσθάνθη ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τινὰ τὰς σκέψεις του ταύτας, δι' ὅ ἔγραψεν ἀμέσως ἄλλην μακροσκελῆ πρὸς τὴν Ἑλένην ἐπιστολήν, ἣν ἀπέστειλε διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

Ἐν γένει δὲν ἦτο αὕτη οὔτε ἡ πρώτη, οὔτε ἡ δεκάτη ἐπιστολή. ἦν ἔστειλε πρὸς τὸ αὐτὸ πρόσωπον και διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Ὁ πρίγκηψ ἐπεσκέπτετο κατ' ἡμέραν, πολλάκις δὲ και τρίς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, τὴν Ἑλένην, πάντοτε ὅμως πολιτικὰ ἐνδεδυμένον. Ἄν δὲ και αἱ ἐπισκέψεις του διήρκουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πολὺ φαίνεται ὅτι δὲν τῷ ἐπήρκουν, διότι καθημερινῶς ἀντηλλάσσοντο και ἐπιστολαί. Οὐχ ἦττον συχνάκις διεκόπτετο ἡ συνομιλία των, καθότι πολλάκις ἡ κυρία ταγματάρχου ἤκουε τὸ θαυμάσιον κλειδοκύμβαλον τῆς Ἑλένης νὰ ποικίλῃ τὰς συνδιαλέξεις των.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι συνητῶντο και εἰς ἕτερον μέρος, διότι πολλάκις ἡ κυρία Τσέτβιτς, ἐν ᾧ ἔβλεπε τὴν Ἑλένην νὰ ἐξέρχεται μόνη περὶ τὴν μεσημβρίαν, μετ' ἐκπλήξεως παρετήρει αὐτὴν ἐπιστρέφουσαν και συνοδευομένην ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος, ὅστις, ὑποκρινόμενος χαρισέστατα, τὴν ἐγκατέλειπε πρὸ τῆς θύρας τῆς.

— Ἑλένη Γιοῦγκ! Χά, χά!, ἐγέλα πονήρως ἡ καλοκάγαθος κυρία συλλογίζομένη τὸ ὄνομα τοῦτο. Αἱ! τίς οἶδε ποία προσωπικότης κρύπτεται μετὰ αὐτὸ τὸ ἰνκόυτο. Ἐπειτὰ τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο περιδέραιον, τὸ ὁποῖον παρετήρησα μίαν ἡμέραν, δὲν εἶνε δυνατόν... θὰ εἶνε κόσμημα πλουσίας οἰκογενείας. Αἱ! κατὶ ἐννοοῦμεν κ' ἐμεῖς ἀπ' αὐτά. Χμ! Ἐπειτα, νομίζω, ὅτι ἕνας Λόεμβουργ δὲν ὑποκλίνεται εἰς μίαν τυχαίαν γυναῖκα.

Ἡ

Ἐν Βερολίῳ, W. ὁδὸς Ἄχορν.

τῆ 23ῃ Μαρτίου 1880.

Φιλτάτη Ἀγγελικῆ,

«Πρὸ μηνὸς σχεδὸν εὐρίσκομαι ἐνταῦθα· σὲ βεβαιῶ δὲ ὅτι οὐδέποτε ἠσθάνθη ἔμαυ-

τὴν τόσον εὐτυχῆ, ὅσον τώρα· ἐνοικίασα ὠραίαν κατοικίαν παρὰ τινὶ κυρίᾳ Τσέτβιτς ταγματάρχου, — σημείωσε τὴν διεύθυνσιν καλῶς — ἥτις με καθυπεχρέωσε με τοὺς εὐγενεῖς και καλοὺς τρόπους τῆς· ὡς ἐκ περισσοῦ, σοὶ γράφω, ὅτι ἔκαμα και μαγευτικὴν γνωριμίαν, ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ σοὶ γράψω ἀργότερον.

«Τί τὰ θέλεις, Ἀγγελικῆ, εἶμαι εὐτυχιστάτη και σὲ βεβαιῶ, ὅτι θὰ ἤμην πολὺ ἀχάριστος, ἐάν δὲν ὁμολογήσω ὅτι ἐπέτυχον ὅ,τι ἐπεθύμουν, δηλαδὴ ἀνέζησα και σχεδὸν . . . ἐλησμώνησα τὸ φρικῶδες παρελθόν.

«Αἱ πληγαί, τὰς ὁποίας ἐνόμιζον θανατηφόρους, σχεδὸν ἐπουλώθησαν. ὦ! πολλάκις, ἀγαπητῆ μου φίλη, ἡ τύχη δὲν εἶνε τόσον σκληρὰ, ὅσον φαίνεται κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δυστυχίας. Πρὸ ἐνὸς και ἡμισέως ἀκριβῶς ἔτους ἔθαφα τὴν Βάνδαν εἰς Παρισίους, τὴν μόνην μου προστάτιδα και ἀρρωγὸν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δυστυχίας μου, ἐκείνην, ἥτις ἐγκατέλειψε τὴν πατρίδα τῆς, τὰ πάντα, διὰ νὰ με ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ ἄγνωστον μέλλον μου και τῆς ὁποίας ὁ βίος μέχρι τῆς τελευταίας τῆς πνοῆς ἦτο πίστις και ἀφοσίωσις· και μῶλον τοῦτο κατῴρθωσα νὰ τὴν λησμονήσω . . . ἴσως με νομίσης ἀχάριστον και μοχθηρὰν! Ἄχ, Ἀγγελικῆ, δὲν εἶμαι ποσὸς τοιαύτη, ἂν και χωρὶς νὰ διστάσω σοὶ λέγω, ὅτι ὁ θάνατός τῆς με κατεπράυνε· διότι ἐκλείσθη οὕτω τὸ τελευταῖον στόμα, ἐξ οὗ και μόνου ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ τὸ φοβερόν μουσικόν μου, καθότι τώρα, ἐκτὸς σοῦ και ἐμοῦ, οὐδεὶς μεταξὺ τῶν ζώντων τὸ γνωρίζει, ἐπιζῶ δὲ και νὰ ταφῆ μαζύ μας.

«Ἡ νέα, ἥτις ἀνεπλήρωσε πλησίον μου τὴν θέσιν τῆς Βάνδας εἶνε ξανθὴ και λίαν συμπαθῆς γερμανίς, και μὲν δὲν ἱκανοποιεῖ ἐντελῶς τὰς ὀρέξεις μου, ἀλλ' ἀπ' ἑτέρου δὲν με δυσαρρεστεῖ. Κάμνει ὅ,τι τὴν διατάξω και φαίνεται ὅτι με ἀγαπᾷ. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη και ἐπὶ τέλους διατί νὰ σοὶ τὸ κρύψω; εἶμαι εὐτυχής.

«Περὶ τὸν λοιπὸν νὰ με συμβουλευσῃς, ὡς ἄλλοτε, νὰ ἀπαρνηθῶ τὸν κόσμον· οὐδέποτε μοὶ ἐφάνη ἡ ζωὴ τόσον ρόδιος, ὅσον τώρα. Ἄν ἤξευρες δὲ τί ὠραῖος εἶνε ὁ ἥλιος ἐξῶ! Διατρέχομεν ὠραιότατον πρόδρομον τοῦ ἔαρος.

«Μετὰ τινὰς ἑβδομάδας σκοπεύω νὰ κάμω ἐκδρομὴν διὰ τινὰς ἡμέρας, οὐχ ἦττον ἡ διεύθυνσίς μου θὰ μένη πάντοτε ἡ αὐτή. Αἰσθάνομαι μεγάλην ὄρεξιν δι' ἐξοχὴν, βουνὰ και χλόην. Τὸν χειμῶνα τὸν διήλθον εἰς Λονδίον, τὸ δὲ θέρος εἰς Παρισίους. Τί παραδοξὸν δρομολόγιον και αὐτὸ τὸ ἰδικόν μου! Και ἀπὸ ποῦ νομίζεις ὅτι ἦλθον; Φαντάσου, ἀπὸ τὸ Ρουγγετ Σαῦντ!

«Ἄχ, Ἀγγελικῆ μου, πῶς τὰ ἐπεράσαμεν ἐκεῖ τρία ὀλόκληρα ἔτη, ἐγὼ και ἡ πιστὴ μου Βάνδα, ὁ Θεὸς μόνον τὸ γνωρίζει. Ἀπομεμονωμένοι και ἐκτὸς πάσης

1. Πολίχην ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ.

ἀνθρωπίνης ἐπικοινωνίας, τὸν μὲν χειμῶνα αἰσθανόμενοι ὑπερβολικὸν ψῦχος, τὸ δὲ θέρος ἀφόρητον καύσωνα και τοῦτο ἐντὸς φωλεᾶς μετὰ τινὰς δεκάδας ἀνθρώπων· και μῶλον τοῦτο, ὅτε ἀνεχωροῦμεν, ἡ φωλεὰ ἐκείνη μετεβάλλετο εἰς νέαν πόλιν! Πῶς μεγαλόνοον ὄλα γλήγορα εἰς τὸν παραδοξὸν ἐκεῖνον τόπον!

«Και ὅμως πάντοτε εὐχαρίστως ἀναπολῶ τοὺς ἀμερικανικοὺς ἐκείνους χρόνους! Πόσα ἐδιδάχθη ἐκεῖ κάτω! ἔχω τὴν ἰδέαν, ὅτι ἐν Εὐρώπῃ οὐδέποτε ἤθελον κατῴρθωσαι νὰ ζῶ οὕτω ἀμέριμος εἰς τὸν κόσμον, οὐδὲ θὰ ἀπέκτων τὴν περὶ τὸ ζῆν πρακτικότητα, τὴν ὁποίαν δύναμαι νὰ καυχήθω ὅτι ἔχω. Κανεὶς ἐκεῖ δὲν ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ τί κάμνει ὁ ἄλλος ἢ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται και ποῦ ὑπάγει. Ἄλλ' ἐδῶ εἶνε πολὺ ὠραιότερα, τί τὰ θέλεις, και μάλιστα κατὰ τὴν ἐπιτυχὴν ταύτην.

«Ἄλλὰ καιρὸς νὰ παύσω τὴν φλυαρίαν μου αὐτὴν, διότι αἰσθάνομαι ὅτι σὲ ἠνόχλησα πολὺ. Περιμένω εἰς τὴν ἐπιστολήν σου νὰ μοὶ περιγράψῃς ἐκτενῶς τὰ κατ' ἐσὲ και τοὺς οἰκειοὺς σου, τοὺς ὁποίους δυστυχῶς δὲν δύνασαι νὰ ἀσπασθῆς ἐκ μέρους μου. Ἰατρῆυθης ἀπὸ τὸν ἐνοχλητικὸν βῆχα, ὁ ὁποῖος τόσον σὲ ἐστενοχώρει; Μὴ φοβῆσαι, δὲν εἶνε τίποτε, ἀλλὰ και μὴ τὸν παραμελήσῃς, διότι, ὡς καλῶς γνωρίζεις, ἡ οἰκογένειά μας εἶνε ἀνάγκη πολὺ νὰ προφυλάσσεται, ὅταν πάσχη ἀπὸ τοιοῦτου εἶδους νοσήματα.

«Δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῆς πόσον ἐπιθυμῶ νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ. Πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ δώσης νὰ ἐννοήσῃ ὁ σύζυγός σου ὅτι ἀνάγκη νὰ ἐπισκεφθῆς τὰ λουτρά ἐν Γερμανίᾳ και τότε εὐκόλως θὰ δυνηθῆς νὰ ἀπομακρυνθῆς ἐξ αὐτοῦ ἐπ' ὀλίγον· ὅσον δι' ἐμὲ ἔρχομαι ὅπου και ἂν εὐρίσκεσαι. Ἀποστάσεις και σιδηροδρόμους ἔμαθα νὰ μὴ φοβῶμαι διόλου.

«ὦ! ἀμφιβάλω, ἀγαπητῆ μου ἐξαδέλφῃ, ἂν θὰ με ἀναγνωρίσης· πολὺ, μὰ πολὺ, μετεβλήθη.

«Λοιπὸν, ὑγίαινε, φιλτάτη μου Ἀγγελικῆ, γράψε μου ταχέως, διότι σὲ βεβαιῶ, ὅτι αἱ ἐπιστολαί σου με κάμνουν εὐτυχῆ.

»Ἡ εὐτυχὴς και εὐκρινὴς ἀγαπῶσά σε
ἐξαδέλφῃ σου

»Ἑλένη Γιοῦγκ».

Υ. Γ. Δὲν εἶνε ἡ θεῖα Σεβερίνα συγγενῆς μετὰ τὴν ἀποθανοῦσαν κόμησσαν Λοεμβούργης; Δηλαδὴ τὴν μητέρα τοῦ πρίγκηπος Ριχάρδου τῆς Λαεμβούργης, ταγματάρχου τῶν Δραγόνων τῆς σωματοφυλακῆς; Γράψε μου, σὲ παρακαλῶ, διότι δὲν τολμῶ νὰ παρατηρήσω εἰς τὸ γενεαλογικὸν δένδρον τῆς ἐπαρχίας τοῦ Γότα.

Συστημένον

Πρὸς τὴν Α. Υ.

τὴν κυρίαν Κόμησσαν Ἀγγελικὴν Πρετέκα
Πύργος τοῦ Modzerjewo
Εἰς Γαλικίαν.

••

Αὕτη ἦτο ἡ διεύθυνσις τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς.

Μόλις ἡ Ἑλένη ἐπεράτωσε τὴν ἐπιστολήν, τὴν ἐσφράγισε καὶ τὴν ἀπέθεσεν εἰς τὸ γραφεῖόν της, ἵνα μετ' ὀλίγον τὴν ρίψῃ μόνη της εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ Ριχάρδος.

— "Α! σὺ εἶσαι, Ριχάρδε! ἀνέκραξε περιχαρῆς τείνουσα πρὸς αὐτὸν συγχρόνως τὴν χεῖρα.

— Εἶμαι πολὺ λυπημένος, Ἑλένη! εἶπεν ὁ Ριχάρδος, ἐνῶ ἤγγιζεν ἐλαφρῶς διὰ τῶν χειλέων τὴν προταθεῖσαν χεῖρα, ναί, εἶμαι ἀπηλπισμένος· ὅ,τι ἐφοβούμην μὴ γείνη ἤδη εἶνε ἀναπόφευκτον· ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσω. Δέκα καὶ τέσσαρες ἡμέραι παρηλθόν, ἀφότου ἔληξεν ἡ ἀδεια τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου, σήμερον δὲ ἔλαβον ἐπιστολήν τοῦ πατρός μου, διὰ τῆς ὁποίας μοῦ ἐκφράζει τὴν εὐχὴν νὰ διέλθωμεν ὁμοῦ τὰς ἐορτὰς τοῦ Πάσχα, καὶ μάλιστα προκειμένου νὰ ἀφικθῶσιν εἰς τὸν Πύργον πολλοὶ γινώριμοι καὶ συγγενεῖς, ὡς καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ ἡγεμόνος Valdaū Rogenhaim, πατὴρ, μήτηρ καὶ θυγάτηρ· ἐπομένως ἤτοιμάσθην, ὅσον ἠδυνήθην ταχύτερον, ἕκαμα μερικὰς ἐπισκέψεις καὶ τώρα μόλις ἐτηλεγράφησα ὅτι ἀπέρχομαι μετ' τὸ πρῶτον νυκτερινὸν τραῖνον. Ἑλένη! πιστευσέ με, ἂν θέλῃς, ὁ χωρισμός μας αὐτὸς μοὶ στοιχίζει πολὺ, πάρα πολὺ, σοὶ τὸ ὀρκίζομαι.

Τὸ πρόσωπον τῆς Ἑλένης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁμιλίας τοῦ Ριχάρδου, εἶχε λάβει ἀόριστόν τινα ἔκφρασιν, οἱ μῦς αὐτοῦ δὲν ἐκινουῦντο, τὰ χεῖλη της ἔμενον συνεσφιγμένα, τὸ δὲ ἀπλανὲς βλέμμα της εἶχε προσηλωθῆ ἐπὶ τινος χαλκίνου ἀγαλματίου, ἐπὶ τῆς τραπέζης τεθειμένου.

Παρηλθὼν ἀρκετὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὅποιον καὶ οἱ δύο ἔμενον ἄφωνοι.

— Εἶνε πολὺ λυπηρὸν, τῆ ἀληθείᾳ! ἐψιθύρισε ἡ Ἑλένη, χωρὶς διόλου ν' ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα της ἀπὸ τοῦ σημείου, εἰς ὃ τὸ εἶχε προσηλώσει.

— Ἀμφιβάλλω, ἂν θὰ ἀνθῆξω ἐπὶ πολὺ, χωρὶς ἐσέ, ἐπανελάβεν ὁ Ριχάρδος, δὲν ἤξεύρω τί νὰ κάμω· εἶμαι ἀνίσχυρος ὡς παιδίον ἄλλ' ἔπρεπε νὰ τὸ σκεφθῶμεν αὐτό, δὲν ἦτο ποτὲ δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ ἐπὶ πολὺ αὐτὴ ἡ εὐτυχία ἦτο αὕτη πολὺ μεγάλη δι' ἡμᾶς. Καὶ μολοντοῦτο δὲν τὸ ἐσκέφθημεν, ποτὲ δὲν ἀπεφύγομεν τὸ δυσάρεστον τέλος! Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, τί λέγω! Μήπως ἐτελειώσεν ἡ εὐτυχία μας; "Ω! ποτέ! πρέπει νὰ ἀνταμωθῶμεν καὶ πάλιν καὶ μάλιστα ταχέως. Εὐθύς μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐορτῶν, θὰ εὖως ἀφορμὴν νὰ ἀναχωρήσω τοῦ πύργου. "Ω! ὅσον δι' αὐτὸ μὴ φοβῆσαι, ἡ ἀνάγκη κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἐφευρετικόν. Ἑλένη, δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῆς πόσον ἀναγκαῖα εἶνε δι' ἐμέ ἡ συναστροφή σου· μοῦ εἶναι αὕτη ἀναπόφευκτος, ὡς τὸ ὄξυγονον εἰς τὴν ἀναπνοήν. Ἀπὸ τριῶν ἐβδομάδων ἀνά πασαν στιγμήν σὲ μόνην σκέπτομαι. Ἐξυπνῶ μετὰ τὴν εἰκόνα σου πρὸ τῶν

ὀφθαλμῶν μου καὶ ὁ μόνος μου ἔκτοτε συλλογισμός εἶνε πότε θὰ σὲ ἴδω, πότε θὰ ἀντικρύσω αὐτὸ τὸ ὑγρὸν σου βλέμμα. Μετῶ σὰν παιδί τὰς ὥρας, κατὰ τὰς ὁποίας θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ εὐρεθῶ σιμά σου. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ αὐτά, πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ φανῶ εὐθυμος εἰς τοὺς οἰκείους μου καὶ περιποιητικὸς εἰς τοὺς ξένους; Πῶς θὰ ἠμπορέσω νὰ φανῶ εὐχαρῆς καὶ περιποιητικὸς εἰς τὴν πριγκήπισσαν Μαριάννα; — Ἴσως μάλιστα θ' ἀναγκασθῶ νὰ τῆς κἀνω καὶ κορτε! . . . ἐνῶ θὰ εἶμαι μακρὰν ἀπὸ σέ! Νὰ σὲ στερηθῶ τόσας ἡμέρας; "Ω, εἶνε ἀδύνατον! Οὐδέποτε ἤλπισα ὅτι δύο χαρακτῆρες θὰ ἐσυμφωνοῦν τόσον καλὰ, ὅσον οἱ ἰδικοί μας, ὅτι θὰ συνῆπτον τόσον ὀργήγορα σχέσεις εἰλικρινεῖς, ὅσον εἶνε αἱ ἰδικαί μας. Ἀκριβῶς πρὸ τεσσάρων ἐβδομάδων σὲ συνήντησα ἐδῶ διὰ πρώτην φοράν· σοὶ ὀρκίζομαι, Ἑλένη, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο διήλθον τὰς γλυκυτέρας τοῦ βίου μου στιγμὰς καὶ τὰς χρεωστῶ εἰς σέ. "Ω! ἔσο βεβαία ποτέ, ποτέ δὲν θὰ τὰς λησμονήσω.

Ταῦτα λέγων ὁ Ριχάρδος εἶχε λάβει τὰς χεῖρας τῆς Ἑλένης καὶ ἐκράτει αὐτάς. Ἐκείνη δὲν τὰς ἀπέσυρεν· ἐφαίνετο ζαλισμένη· πρὸς στιγμήν ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς, καταβληθέντας ὡς ἐκ τῆς διηνεκοῦς προσηλώσεως ἐπὶ τὸ αὐτὸ σημεῖον, ἔπειτα ἤγειρεν ἀργὰ τὰ βλέφαρα καὶ ἠένισε τὸν Ριχάρδον μετὰ βλέμμα μεστὸν μεγαγχολίας.

— Κανεὶς δὲν δύναται νὰ μᾶς βοηθήσῃ κατὰ τὴν περίστασιν αὐτήν, ἀπήντησε βεβιασμένως καὶ μόλις ἀκουομένη ἡ Ἑλένη ἄς μὴ μεγαλόνωμεν τὸ πρᾶγμα· ἔπειτα ἐγὼ εἶμαι ἡ περισσότερον ἀδικημένη, διότι μένω μόνη, ἐνῶ σὺ θὰ ἐπανίδῃς τοὺς συγγενεῖς σου! θὰ διασκεδάσῃς!

— Θὰ διασκεδάσω; ἀλλὰ διατί θέλεις νὰ με τυραννῆς, Ἑλένη; ἀπήντησεν ὁ Ριχάρδος σφίγγων ἐτι τὰς χεῖράς της. Ποῖα νομίζεις διασκεδάσεις δύναται μακρὰν σου νὰ με περιμένῃ; Τί δύναμαι νὰ εἶπω ἐπὶ πλέον εἰς τὴν πριγκήπισσαν Μαριάνναν, τὸ ὅποιον νὰ μὴ τῆς τὸ ἔχω ἤδη εἶπῃ! Ἡ τί νὰ ἀκούσω ἀπὸ αὐτῆν, ἀφοῦ ὅλα μοὶ τὰ εἶπε; "Ὅλα, ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίζω ἀντὶ δεκαλέπτου συναστροφῆς μετὰ σοῦ, ἀντὶ μιᾶς λέξεώς σου, Ἑλένη, ἀντὶ ἐνὸς βλέμματός σου, μετὰ ἀκούεις; Τούλάχιστον, ἀφοῦ πρόκειται νὰ σὲ στερηθῶ, ἄς ἔμενα ἐπὶ τέλους μόνος!

— Ἀχ! Ριχάρδε, δὲν ἐννοεῖς τί λέγεις, ποτὲ δὲν ἔμεινες μόνος· δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῆς τί περιέχει αὕτη ἡ λέξις: μόνος.

Ἐμεσολάβησεν ἀμοιβαία σιωπὴ, καθ' ἣν ἡ μὲν Ἑλένη ἀκουσίως προσήλωσε καὶ πάλιν ἀτενὲς τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀγαλματίου, ὁ δὲ Ριχάρδος, ἐγερεθείς, ἐσημάτιζε τετραραγμένους ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ ἤρχισε νὰ μονολογῇ:

— Ἐὰν τοῦλάχιστον οἱ λόγοι, οἱ ὅποιοι με ἀναγκάζουν νὰ φύγω, ἦσαν σπουδαῖοι . . . μήπως εἶνε ὑπηρεσία ἀναπόφευκτος, τότε θὰ τὸ ἠννῶουν, ἀλλὰ. . . "Ε! ἐπὶ τέ-

λους ἔχει καὶ ὁ πατὴρ δικαιοῦματα! Μοῦ ἔρχεται νὰ τηλεγραφῆσω— διεκόπη πρὸς στιγμήν— ἀλλὰ θὰ ἤμην ἀδικαιολόγητος.

Διέκοψε τὸν μονολόγον του, ἔστη πρό τινος τραπέζης καὶ ἀσυνειδήτως ἔλαβέ τι τῶν ἐπ' αὐτῆς ἀντικειμένων.

[Ἐπεται συνέχεια].

*X.

Εἰς τὸ γραφεῖον

Τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων

Πολλοὺνται τὰ ἐξῆς βιβλία:

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιθυμοῦντων ν' ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν].

- «Ἀπαντα Ἰωάννου Ζαμπελίου», τόμος 2 ἐξ 900 περίπου σελίδων . . . . . Δρ. 8 (9)
- «Ἀπαντα Διονυσίου Σολωμοῦ» . . Δρ. 2,50 (3)
- » Βηλορᾶ . . . . . Δρ. 2 (2,20)
- «Ἡ Λύρα Ἀνδρέου Κάλθου» καὶ ἀνεκδοτος ὕμνος ὑπὸ Α. Μαρτελάου . . . . Δρ. 1,20 (1,40)
- «Βίος τοῦ Μωάμεθ», μετὰ παραρτήματος περὶ Ἰσλαμικῆς θρησκείας ὑπὸ Οὐσαιγκτόνος Ἰρβιγγος . . . . . Δρ. 2 (2,20)
- «Παρισίων Ἀπόκριφα», μυθιστορία Εὐγενίου Σύη, μετάφρασις Ἰσιδωρίδου Ι. Σκυλίση (τόμοι 10) . . . . . Δρ. 6 [7]
- «Τὸ Τριακοσιδράχμον» Ἐπαθλον, Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου . . . . . λεπ. 50 [60]
- «Παλαιαὶ Ἀμαρτίαι», λυρική συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου . . . . . Λεπ. 60 [70]
- «Τὰ Δράματα τῶν Παρισίων», μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι ὀγκώδεις 3 Δρ. 6 (7)
- «Αἱ Φύλακες τοῦ Θεσαυροῦ», μυθιστορία Ἐμμ. Γονζαλὲς . . . . . Δρ. 1,50 (1,70)
- «Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων», μυθιστορία Βικτωρος Οὐγγῶ, μετάφρασις Ι. Καρασσούσα τόμοι 2) . . . . . Δρ. 4 (4,30)
- «Ἡ Ἡρωὶς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» μυθιστορία Στεφάνου Θ. Ξένου, εἰς δύο ὀγκώδεις τόμους . . . . . Δρ. 4 [4 4,50]
- «Ἑλληνική» ἔθιμα Κωνσταντινουπόλεως, πρωτότυπος κοινωνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Ἐπαμεινώνδα Κυριακίδου . . . . . Δρ. 5 (5,30)
- «Τὰ Ἀπόκριφα τῆς Μασσαλίας, μυθιστορία Αἰμιλίου Ζολᾶ . . . . . Δρ. 3 (3,30)
- «Ἡ Γυναίκες, τὰ Χαρτιά καὶ τὸ Κρασί», μυθιστορία Paul de Cook, μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου . . . . . Δρ. 1 [1,20]
- «Αἱ Ἐχθραὶ Μητέρες», μυθιστορία Catulle Mendès . . . . . Δρ. 1,50 (1,70)
- «Ὁ Γιάννης», μυθιστορία Paul de Cook μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου Δρ. 2 [2,20]
- «Μπουμπουλίνα—Ἀρκάδιον», Δράματα ὑπὸ Γ. Ἀνδρικοπούλου . . . . . Δρ. 3 [3,30]
- «Ἡ Πλωτὴ Πόλις» μυθιστορία Ιουλίου Βέρν . . . . . Δρ. 1 (1,20)
- «Κωμῳδία» ὑπὸ Ἄγγ. Βλάχου Δρ. 2 [2,20]
- «Ὁ Γονζάλθης Κορδούβιος ἢ ἡ Γρανάδα ἀνακτηθεῖσα» μυθιστορία . . . Δρ. 1,50 [1,70]
- «Ἄνθρωπος τοῦ Κόσμου», Ἀθηναϊκὴ μυθιστορία, ὑπὸ Γρ. Δ. Ξενοπούλου. Δρ. 2 [2,20]
- «Ἑλληνικαὶ Σκηναὶ» ὑπὸ Ἀγγέλου Βροσφερρίου, μετάφρ. ὑπὸ Π. Πανᾶ [τόμ. 2] Δρ. 5 [5,50]
- «Ἡ Ναζὶα Μαριάνθη» μυθιστορία πρωτότυπον . . . . . Δρ. 1,30 (1,50)
- «Περιοδεία τῆς Γῆς εἰς 80 ἡμέρας» μυθιστορία Ιουλίου Βέρν . . . . . Δρ. 1,70 (2)
- «Ὁ Ἄρχων τοῦ Κόσμου», μυθιστορία εἰς 6 τόμους . . . . . Δρ. 8 (9)
- «Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῆς Πομπηίας» μετάφρασις Γ. Κ. Ζαλακώστα . . . . Δρ. 4 (4,50)
- «Ἐξομολόγησις ἐνὸς Ἀββᾶ» μυθ. Δρ. 150 (160)
- «Τυχάιον Συμβάν», διήγημα πρωτότυπον, ὑπὸ Λεωνίδα Π. Κανελλοπούλου . . . . Δρ. 1 (1,10)
- «Μία ἡμέρα ἐν Μαδέρᾳ», μυθιστορία Παύλου Μαντεγάσσα, δραχμ. . . . . 1,50 (1,60).